SEAT No.:	
-----------	--

[Total No. of Pages: 4

PA-1824

[5952]-501

T.Y. B.Com. (Semester - V)

351: BUSINESS REGULATORY FRAMEWORK - I (2019 Pattern) (CBCS)

		(2019 Pattern) (CI	3CS)	
Time : 2	2½ Ho u	urs]		[Max. Ma	rks : 70
Instruct	tions to	the candidates:			
1)	Q. 1	No. 1 and Q. No. 6 are compulsory.			
2)	Sol	ve any 3(Three) questions from the rea	maini	ng questions nos. 2,3,	4 & 5.
Q1) a)	Fill	in the blanks (Attempt any 5 out of	6):		[5]
	i)	Without an agreement	beco	mes void.	
		(education, income, consideration)		
	ii)	Written agreement of partnership	is cal	led as	
		(document, agreement, deed)			
	iii)	The sale of Goods Act 1930, app	lies t	o goods	•
		(moviable, immovable, private)			
	iv) Arbitration proceedings may be				
		(only written, only oral, written an	d ora	1)	
	v)	is a Ethical pressure.			
		(Coercion, Undue influence, Frau	d)		
	vi)	is not a type of partner	ers.		
		(Active Partner, Profit Partner, Ad	ult Pa	rtner)	
b)	Ma	tch the following:			[5]
		Group A		Group B	
	i)	The Indian Partnership Act	a)	1996	
	ii)	The Indian Contract Act	b)	1930	
	iii)	Limited Liability Partnership Act	c)	1932	
	iv)	The Sale of Goods Act	d)	1872	
	v)	Arbitration and Conciliation	e)	2008	

- Q2) What do you mean by Proposal? Explain the legal rules as to proposal. [15]
- Q3) Explain the Rights and Duties of Partners. [15]
- Q4) Define the term Unpaid seller. Explain the special rights of Unpaid seller. [15]
- Q5) Explain in detail the power and duties of Arbitrator. [15]
- **Q6**) Attempt any three short notes out of 5: [15]
 - a) Free Consent
 - b) Advantages of Limited Liability Partnership
 - c) Kinds of Goods
 - d) Conciliation Proceeding
 - e) Esential Elements of a Valid Contract

[5952]-501

T.Y. B.Com. (Semester - V)

351 : व्यापारी कायदे नियमनात्मक रचना - I (2019 Pattern) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2	तास]		[एकूण गुण : 70
सूचना :	<i>1</i>)	प्रश्न क्रमांक 1 आणि प्रश्न क्रमांक 6 हे अनिवार्य आहेत.	
	2)	उर्वरित प्रश्न क्रमांक 2, 3, 4 आणि 5 पैकी कोणतेही 3 प्रश्न	सोडवावेत.
प्रश्न 1)	अ)	रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)	[5]
		i) शिवाय करार व्यर्थ होतो.	
		(शिक्षणा, उत्पन्ना, प्रतिफला)	
		ii) भागीदारीच्या लेखी कराराला भागीदारी म्हणतात.	
		(दस्त, ठराव, करारनामा)	
		iii) मालविक्री कायदा 1930 वस्तुंना लागु होतो.	
		(चल, अचल, खाजगी)	
		iv) लवादाची कार्यवाही असु शकते.	
		(फक्त लेखी, फक्त तोंडी, लेखी किंवा तोंडी)	
		v) नैतिक दबाव म्हणजे होय.	
		(धाक, अनुचित प्रभाव, कपट)	
		vi) हा भागीदारांचा प्रकार नाही.	
		(क्रियाशील भागीदार, नफ्यातील भागीदार, प्रौढ भागीदार)	

	ब)	योग्य जोड्या लावा.			[5]
		गट अ		गट ब	
		i) भारतीय भागीदारी कायदा	अ)	1996	
		ii) भारतीय करार कायदा	ब)	1930	
		iii) मर्यादित जबाबदारी भागीदारी कायदा	क)	1932	
		iv) मालविक्री कायदा	ड)	1872	
		v) मध्यस्थी व सलोखा कायदा	इ)	2008	
प्रश्न 2)	प्रस्ता	व म्हणजे काय? प्रस्तावासंबंधी कायदेशीर तरतुदी	स्पष्ट करा.		[15]
प्रश्न 3)	भागी	दारांचे हक्क व कर्तव्ये स्पष्ट करा.			[15]
प्रश्न 4)	अदत्त विक्रेता कोणास म्हणतात ते सांगुन, त्याचे विशेष हक्क स्पष्ट करा.				[15]
प्रश्न 5)	मध्यर	स्थांचे अधिकार आणि कर्तव्ये सविस्तर स्पष्ट करा.			[15]
प्रश्न 6)	टिपा	लिहा. (कोणत्याही तीन)			[15]
	अ)	मुक्त संमती			
	ब)	मर्यादित जबाबदारी भागीदारीचे फायदे			
	क)	वस्तुचे/मालाचे प्रकार			
	ड)	सलोखा कार्यपद्धती			
	इ)	कायदेशीर कराराचे आवश्यक घटक			

SEAT No.:	
-----------	--

[Total No. of Pages: 5

[5952]-502

			T.Y. B. C	om	
			ADVANCED ACCO)UT	ANCY - I
		(2	019 Pattern) (Seme	ester	· - V) (352)
Time : 21/		_			[Max. Marks : 70
			andidates:		
 Q1. is compulsory. Solve any 2 Questions from remaining Q.No. 2, 3 and 4. 			No. 2. 3 and 4.		
-/	5011	c wity	2 guestions from remainin	8 2"	, or 2, o wha h
Q1) A)	Fill	in th	ne blanks (Any five out o	of 7)	[5]
	i)	When new shares are being issued			account is credited
		a)	Share Premium	b)	Share Capital
		c)	Share reduction	d)	Share investment
ii) Ex-interest basis means the purchase price of securities _ interest				se price of securities	
		a)	Rolls	b)	excludes
		c)	takeover	d)	outstanding
	iii)	AS	3 deals with	-	
		a)	Construction Contracts	b)	Disclosures
		c)	Cash flow Statement	d)	Employee Benefits
	iv)		ernal Reconstruction mean means of of		t the scheme will be carried out
		a)	Issue	b)	rise
		c)	increase	d)	reduction
v) Converting share of smaller denomination into larger denomina is called			nation into larger denominations		
		a)	Surrender	b)	face value
		c)	Consolidation	d)	Market value

	V1)	Banking Company Accounts	schedule number as per
		a) 2 b)	1
		c) 3 d)	
	vii)		
		a) Sale b)	Income
		c) expense d)	Purchase
B)	Tru	e of False (Any five out of 7)	[5]
	i)	Investment account is a real acco	unt. True
	ii)	Equity shares are long-term fina True	ncing sources for any company.
	iii)	Debentures are commonly known	as preferred stocks. False
	iv)	Securities can be purchased at pa	r, premium and at discount. True
	v)	Fixed Assets include Stock. False	
	vi)	The commission paid to the broke	er is known as Brokerage. True
	vii)	Bonus shares are issued to credite	ors only. False
C)	Ma	tch the following:	[5]
	i)	Cost of bonus share	- Schedule no 7
	ii)	Rent paid	- Statutory audit
	iii)	Financial accounting statements	- Surrender of shares
	iv)	Voluntary return of shares	- Schedule no 16
	v)	Money at call and short notice	- Nil
D)	Sho	rt Notes (Any three out of six)	[15]
	i)	Introduction to IFRS	
	ii)	Capital Restructuring	
	iii)	Classification of Investments	
	iv)	Introduction to AS- 3	
	v)	Introduction of Banking Company	y
	vi)	Carrying Cost of Investment	

Q2) The following was the Balance Sheet of Z Ltd as on 31st March 2021. [20] Balance Sheet as on 31st March 2021

Liabilities	Amt	Assets	Amt
Share Capital:		Freehold Property	2375000
i) 15000, 7% Preference	1500000	Plant and Machinery	800000
Share of Rs. 100 each			
ii) 275000 Equity Shares	2750000	Goodwill	300000
of Rs. 10 each			
Share Premium	400000	Stock	350000
Sundry Creditors	400000	Debtors	225000
		Preliminary Expense	250000
		Profit and Loss	750000
	5050000		5050000

The following scheme of reconstruction was approved and duly sanctioned

- i) Preference share to be reduced to Rs.80 per share
- ii) Equity shares to be reduced to Rs.5 per share
- iii) Write off all intangible assets and share premium account
- iv) Freehold property to be written down to Rs. 1850000 Give necessary journal entries to record the above transactions in the books of Z Ltd. Also prepare a revised Balance Sheet after the scheme of reconstruction as on 31st March 2021.

Q3) The following is the trial balance of Dhanvikas Bank Ltd., Dharangaon as on 31st March 2022. [20]

Particulars:	Debit	Credit
Subscribed Capital: 50,000 equity shares of Rs. 10		5,00,000
each full paid		2,50,000
Reserve fund		
Loans, Cash Credits and Overdrafts	2,85,000	
Premises	50,000	
India Govt. Securities	4,00,000	
Current deposits		1,00,000

Fixed deposits		1,25,000
Savings Bank Deposits		1,50,000
Salaries	28,000	
General expenses	27,400	
Rent, Rates and taxes	2,300	
Directors fees	1,800	
Profit and loss account as on 1st April 2021		16,000
Interest and discount		1,28,000
Stock of Stationery	8,500	
Bills purchased and discounted	46,000	
Interim dividend paid	17,000	
Recurring deposits		20,000
Shares	1,50,000	
Cash in hand and with RBI	1,93,000	
Money at call and Short notice	80,000	
Total	12,89,000	12,89,000

The following information should be considered:

- i) Provision for bad and doubtful debts is required to be made at Rs. 5,000
- ii) Interest accrued on investment was Rs. 8,000
- iii) Unexpired discount (rebate on bills discounted) amounted to 380
- iv) Interim dividend declared was 4% actual
- v) Endorsements made on behalf of customers totaled Rs 1,15,000
- vi) Authorised capital was 80,000 Equity shares of 10 each
- vii) Rs10,000 were added to Premises during the year, Depreciation @5% on the opening balance is required
- viii) Market value of Indian Govt. securities was 3,90,000

Prepare Profit and Loss account for the year ending 31st March 2022 and Balance Sheet as at that date in the prescribed form.

Q4) On 1st January 2019, ITC Finance Co. Ltd bought Rs.4000 6% Government Bonds at 90, the cheque of Rs.3680 paid being Rs.3600 for the securities and Rs.80 for the brokerage charges. Interest is receivable each year on 30th June and 31st December.

On 1st February 2019, Rs.1000 nominal value of securities is sold cum-interest the net proceeds being Rs.950. On 1st June 2019, Rs.2000 nominal value of securities sold Ex-interest net proceeds after brokerage being Rs.1710.

On 1st February 2020, Rs.5000 nominal value of securities bought Cuminterest cost including brokerage being Rs.4370. On 1st June 2020, Rs.1000 nominal value of securities bought Ex-interest cost including brokerage being Rs.910

Write Investment account for the years 2019 and 2020.

[20]

PA	-27	'n	7
T 7 P		v	

SEAT No.	:	
SEAT No.	:	

[Total No. of Pages : 4

[5952]-502A T.Y.B. Com.

352: ADVANCED ACCOUNTING-I

			(2019 Pattern) (Seme	ster-V)
<i>Time : 2</i> ½	2 Hour	s]			[Max. Marks : 70
Instructio	ons to t	the co	andidates:		
1)	~	_	•		
2)	Solve	any 2	Questons from remaini	ng Q.No 2,	3 and 4
Q1) A)	Fill	in th	e blanks (Any five out	of 7)	[5]
	i)	Cas	sh flow statement exh	nibits the	flow ofand outgoing of
		cas	h		
		a)	Incoming	b)	reversal
		c)	funds	d)	operating
	ii)		vernment Grants asbasis	per As-1	12, is to be accounted for on
		a)	Cash	b)	investment
		c)	accrual	d)	vertical
	iii)	Ind	ian Accounting Standa	ards are f	ormulated on the basis of
		a)	ICMA	b)	ICMS
		c)	ICSI	d)	IFRS
	iv)	Un	der themethod	of valua	tion of closing investment it is
		ass	umed that the investm	ent purch	ased first are sold first.
		a)	LIFO	b)	FIFO
		c)	Simple Average	d)	Weighted Average
	v)	In t	he Balance Sheet of a l	Banking (Company, investment in Silver is
		sho	wn on the asset side u	inder the	heading
		a)	Other assets	b)	Virtual assets
		c)	Current assets	d)	Fixed assets
	vi)	Ex	-interest basis mea	ns the p	ourchase price of securities
			interest		
		a)	Excludes	b)	includes
		c)	outgoing	d)	incoming
	vii)	The	e expenses incurred or	n sale of	investments are to befrom
			sale price of investme		
		a)	merged	b)	incurred
		c)	shared	d)	deducted

- B) True of False (Any five out of 7)
 - i) Carrying Costs refers to the costs associated with the carrying value of investments.
 - ii) Investments are treated as real accounts
 - iii) Interest is calculated on the face value of investment
 - iv) A security is said to be at discount when acquired or sold at a price more than its face value
 - v) As per AS-3, increase in fixed asset will be net of interest capitalized
 - vi) Capital restructuring is a corporate operation aimed at changing the ratio of equity and debt firms Capital structure.
 - vii) Banking Companies in India are governed by Banking Regulation Act. 1949
- C) Match the following.

[5]

[5]

- i) Income on Investments
- a) Bonus shares
- ii) Other expenditure
- b) Purchase/Sale price of Securities
- iii) Free of Cost Shares
- c) Schedule no. 16
- iv) Statutory Audit
- d) Schedule no. 13

v) Market price

- e) Financial accounting statements
- D) Short Notes (Any three out of five)

[15]

- i) Explain IFRS
- ii) Meaning of Capital Restructuring
- iii) Classification of Investments
- iv) Carrying Cost of Investments
- v) Banking Company Accounts

Q2) The following was the Balance Sheet of Z Ltd., as on 31st March 2021 **[20]** Balance Sheet as on 31st March 2021

Liabilities	Amt	Assets	Amt
Share Capital:		Freehold Property	23,75,000
1) 15,000, 7% Preference	15,00,000	Plant and Machinery	8,00,000
Share of Rs. 100 each			
2) 2,75,000 Equity Shares of	27,50,000	Goodwill	3,00,000
Rs.10 each			
Share Premium	4,00,000	Stock	3,50,000
Sundry Creditors	4,00,000	Debtors	2,25,000
		Preliminary Expense	2,50,000
		Profit and Loss	7,50,000
	50,50,000		50,50,000

The following scheme of reconstruction was approved and duly sanctioned

- i) Preference share to be reduced to Rs. 80 per share
- ii) Equity shares to be reduced to Rs. 5 per share
- iii) Write off all intagible assets and share premimum account
- iv) Freehold property to be written down to Rs. 18,50,000 Give necessary journal entries to record the above transactions in the books of Z Ltd. Also prepare a revised Balance Sheet after the scheme of reconstruction as on 31st March 2021

Q3) Following is the Trial Balance of Vidya Bank as on 31st March 2021 Trial Balance as on 31st March 2021

Particulars:	Debit	Credit
Premises Less depreciation	1,85,000	
Money at Call and Short Notice	2,15,000	
Furniture Less depreciation	30,000	
Depreciation on Banks Assets	11,000	
Non Banking Assets Acquired		
in Settlement of Claims	20,000	
Cash in Hand	3,00,000	
Cash at Banks	2,50,000	
Investments	3,50,000	
Loans, Cash Credit and Overheads	12,65,000	
Interest, on Deposits and Borrowings	2,00,000	
Audit Fees	4,500	
Salaries and Allowances to Staff	40,500	
Directors Fees	4,000	
Postage and Telegrams	1,350	
Printing and Stationery	3,700	
Other Expenditure	2,450	
Interest and Discounts		3,67,500
Share Capital		
Authorised 7,500 Equity Share at		
Rs. 100 each		-
Issued and Subscribed 6000		
Equity shares of Rs. 100		
each fully paid		6,00,000

Statutory Reserve		1,20,000
Deposits		12,50,000
Provident Fund		1,35,000
Borrowings from Maharaja Bank		2,55,000
Unclaimed Dividend		4,000
Commission and Exchange		37,500
Profit on Sale of Non		
Banking Assets		1,200
Profit & Loss Account		
as on 1st April 2020		1,12,300
Total	28,82,500	28,82,500

Adjustments:

- a) Provide Rs. 10,000 for Bad and Doubtful Debts
- b) Bills for collection amounted to Rs. 1,05,000
- c) Acceptances, Endorsements and other Obligations amounted to Rs. 52,000
- d) Provide Rs. 1,500 for Rebate on Bills discounted
- e) Provide Rs. 10,500 for taxation
- f) Postage stamps of Rs. 160 and Stationery of Rs. 700 was in hand on 31st March 2021
- g) Transfer 25% of profit to statutory reserve
 Prepare Profit & Loss Account for the year ended 31st March 2021 and
 the Balance sheet as on that data as per Banking Regulation Act. 1949
- Q4) X Finance Company Ltd., submits the following detail regarding one of their 12% Investment for the year 2020-2021. Opening Balance on 01/04/2020 face value Rs. 60,000 at Rs. 56,000. The following purchase and sales were made out of these investments during the year ended on 31/03/2022. [20]

Purchases on.

- i) 01/08/2020 Face value Rs. 10,000 at Rs. 101 Cum-interest.
- ii) 01/11/2020 Face value Rs. 15,000 at Rs. 103 Ex-interest.

Sales on-

- i) 01/09/2020 Face value Rs. 10,000 at Rs. 104 cum-interest
- ii) 01/02/2021 Face value Rs. 20,000 at Rs. 103 ex-interest The interest is payable on 1st January and 1st July every year. Write up Investment Account as on 31/03/2021. Investments on 31/03/2021 are to be valued at cost by First-in-first out method.

Total No. of Questions : 6]	SEAT No. :
PA-1826	[Total No. of Pages : 4

[5952]-503 T.Y. B.Com.

BUSINESS ECONOMICS

Indian and Global Economic Development - I (2019 CBCS Pattern) (Semester - V) (353A)

Time: 3	Hours	1			[Max. Marks: 70
			andidates:		
1)	-		6 are compulsory.		
2) 3)		•	hree questions from questio		to question no. 5.
3)	Figur	es to	the right side indicate full n	narks.	
01\ A\	T7:11	in 4h	a blanka (Attampt any 5)		[5]
QI) A)			e blanks (Attempt any 5)		[5]
	i)		onomic development me	eans	·
		a)	Economic growth		
		b)	• •		aral and qualitative changes
		c)	Improvement in the liv	ing sta	ndard of the urban population
		d)	Sustainable increase in	Gross	s National Product (G.N.P.)
	ii)	The	e HDI index is measured	d on a	scale of
		a)	0 to 1	b)	1 to 100
		c)	100 to 1000	d)	5 to 10
	iii) The Green Revolution in India was an introduction of high-y				
		var	ieties (HYV) of seeds for	or	·
		a)	Millet	b)	Pulse
		c)	Oil seed	d)	Wheat
	iv)	Sec	ctor is the backbone of In	ndian I	Economy.
		a)	Service sector	b)	Financial sector
		c)	Tourism sector	d)	Agriculture sector
	v)		was the Finance Mini	ister wh	nen India Introduced NEP in 1991.
		a)	Dr. Ambedkar		Dr. Manmohan Singh
		c)	P.V. Narasimha Rao	d)	Narendra Modi
	vi)	The	e service sector includes	activit	ties such as
	ŕ	a)	Agriculture, dairy, Fish		
		b)	Making sugar, jaggery	•	<u>*</u>
		c)	Transport, Communica		
		d)	None of these		

	B)	Match the following:						
			Group A		Group B			
		i)	GNP	a)	England			
		ii)	New Farm Act	b)	1948			
		iii)	Industrial Revolution	c)	Service sector			
		iv)	First Industrial Policy	d)	14 September 2020			
		v)	Engine of Economic Growth	e)	Gross National Product			
Q 2)	-		he comparison of the Indian E Income, Population, Agricultur		•			
Q3)	_		ne reasons for low productivity re productivity.	of In	_	ures [15]		
Q4)	4) What is meant by Industrialization? Explain the role of Industrialization in Indian Economic Development. [15]							
Q 5)	5) Explain the role of Infrastructure in Economic development. [15]							
Q6)	Writ	e a sl	nort notes (Any Three):		1	[15]		
	a)	Digi	tal Economy.					
	b) E-Commerce.							
	c)	c) Make in India						
	d)	Con	tract farming.					
	e)	Dev	eloped country V/s Developing	g Cou	ntry.			

[5952]-503

T.Y. B.Com.

BUSINESS ECONOMICS

Indian and Global Economic Development - I (2019 CBCS Pattern) (Semester - V) (353A)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास्]					[एकूण गुण : 70	
सूचना :-	<i>1</i>)	प्रश्न	प्रश्न क्र. $oldsymbol{1}$ आणि प्रश्न क्र. $oldsymbol{6}$ अनिवार्य आहे.				
	<i>2</i>)	प्रश्न	क्रमांक 2 ते प्रश्न क्र. 5	यापैकी कोणतेह	ही तीन प्रश्न सोडवा.		
	3)	उजर्व	ीकडील अंक पूर्ण गुण द	र्शवितात.			
ज्ञ. 1) अ)	रिका	म्या जा	गा भरा. (कोणतेही पाच	.)		[5]	
, ,	i)		र् र्थक विकास म्हणजे				
	-/		आर्थिक वृद्धी				
		ਕ)	आर्थिक वृद्धीत संरचन	ात्मक आणि गण	ात्मक बदल		
		क)		•			
		ਤ) [°]	स्थुल राष्ट्रीय उत्पादनात	•	•		
	ii)	-	व विकास निर्देशांकाचे मो		• • • • • • • • •		
		अ)	0 ते 1		1 ते 100		
		क)	100 ते 1000	ਵ)	5 ते 10		
	iii)	${ m ii})$ भारतातील हरितक्रांती ही चे उच्च उत्पन्न देणाऱ्या बियाणांचे परिचय कर					
		देणाः	री होती.				
		अ)	बाजरी	ब)	डाळी		
		क)	तेलबियाणे	ਫ)	गहू		
	iv)	••••	हे क्षेत्र भारतीय	प्र अर्थव्यवस्थेचे :	आधारस्तंभ आहे.		
		अ)	सेवा क्षेत्र	ब)	वित्तीय क्षेत्र		
		क)	पर्यटन क्षेत्र	ड)	शेती क्षेत्र		
	m v) भारताने 1991 चे नवीन आर्थिक धोरण मांडले त्यावेळी हे वित्तमंत्री हं					हे वित्तमंत्री होते.	
		अ)	डॉ. आंबेडकर	ब)	डॉ. मनमोहन सिंग	ī	
		क)	पी. व्ही. नरसिंहराव	ड)	नरेंद्र मोदी		
	vi)	सेवा	क्षेत्रात समाविष्ट होणारे उप	क्रम	•••		
		अ)	शेती, दुग्धव्यवसाय, म	त्सपालन, वनीक	रण		
		ब)	साखर, गुळ आणि वीट	ट तयार करणे			
		क)	वाहतूक, दळणवळण उ	आणि बँकिंग			
		ਭ)	यापैकी नाही				

जोड्या जुळवा: [5] ਕ) 'अ' गट 'ब' गट जी. एन. पी. अ) इंग्लंड i) नवीन कृषी कायदा 1948 ii) ਕ) iii) औद्योगिक क्रांती क) सेवा क्षेत्र iv) पहिले औद्योगिक धोरण ड) 14 सप्टेंबर 2020 अर्थव्यवस्थेच्या वृद्धीचे यंत्र इ) स्थुल राष्ट्रीय उत्पादन 🖫.2) भारतीय अर्थव्यवस्थेची जागतिक अर्थव्यवस्थेशी तुलना खालील संदर्भात स्पष्ट करा. राष्ट्रीय उत्पन्न, लोकसंख्या, शेती, उद्योग आणि सेवा क्षेत्र. [15] 🕱 🛪 भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे आणि उत्पादकता सुधारण्याच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.[15] 🖫 🕽 🚅 📆 🗸 औद्योगिकीकरण म्हणजे काय? भारतीय आर्थिक विकासात औद्योगिकीकरणाची भूमिका स्पष्ट करा.[15] **प्र.**5) आर्थिक विकासात पायाभूत सुविधांची भूमिका स्पष्ट करा. [15] **प्र.**6) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15] अ) डिजीटल अर्थव्यवस्था ਕ) ई-कॉमर्स क) मेक इन इंडिया करार शेती ड)

विकसीत देश विरूद्ध विकसनशील देश

इ)

PA	-1	827	7

[Total No. of Pages : 4

[5952]-504 T.Y. B.Com.

353 B : INTERNATIONAL ECONOMICS - I (2019 CBCS Pattern) (Semester - V)

<i>1</i>) .	ns to All qu	the co	andidates: ns are compulsory. the right side indicate full	marks.	[Max. Marks : 70
<i>Q1</i>) A)	Fill	in th	e blanks (Any five):		[5]
	i)		is a tax imposed a country.	by the	government on imports coming
		a)	Quota	b)	Tariff
		c)	Subsidy	d)	Limit
	ii)	Tra	de between two countri	nown as	
		a)	International trade	b)	Internal trade
		c)	Inter-regional trade	d)	Local trade
iii) Economist is theory.				ciated v	vith comparative cost advantage
		a)	Ricardo	b)	J.M. Keynes
		c)	Adam Smith	d)	Malthas
	iv)		port means	α)	Marian
	11)	a)	Purchase of goods from	om othe	er countries
		b)	Sale of goods to other		
		c)	Purchase of goods from		
		d)	Sale of goods to dome		
	v)	ĺ	ernational trade is		8-0-10
	.,	a)	Trade between regions		Trade between state
		c)	Trade between country		
	vi)	- /			f international economics.
	,	a)	Foreign Direct investme		
		c)	9	ŕ	Regional Inequalities

	B)	Mat	tch the following:			[5]			
			Group A		Group B				
		i)	Comparative cost advantage theory	a)	Raymond Vernon				
		ii)	Opportunity cost	b)	David Ricardo				
		iii)	Protection policy	c)	B.G. Herberler				
		iv)	Product life cycle theory	d)	Zeala-Harrison				
		v)	New trade theory	e)	Tariffs and Quotas				
Q 2)	(22) Explain the role of international trade in economic development. [15]								
<i>Q3</i>)	Expl	ain t	he Adam Smith's absolute cost	-adva	antage theory.	[15]			
Q4)	(24) Explain the types of Quota. [15]								
Q 5)	5) Explain the arguments against protected trade policy. [15]								
Q6)	Sho	rt No	otes:			[15]			
	a)	Imp	portance of terms of trade.						
	b)	Sco	pe of international economics.						
	c)	Cor	ncept of free trade.						
	d)	Dis	advantages of dumping.						
	e)	e) Income terms of trade.							

[5952]-504 T.Y. B.Com.

353 B : INTERNATIONAL ECONOMICS - I (2019 CBCS Pattern) (Semester - V)

(मराठी रूपांतर)

वेळ <i>: 2½</i> त	ास]				[एकूण गुण	: 70
सूचना :-	1) 2) 3)	उजर्व	प्रश्न आवश्यक आहेत. गेकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शी गिसाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहार्व			
प्र. 1) अ)	रिका	म्या जा	गी योग्य पर्याय लिहा. (कोणत्याही	पाच)		[5]
	i)	••••	हा देशात येणाऱ्या आयाती	वर सर	कारकडून आकारण्यात येणारा कर होय	1.
		अ)	कोटा	ৰ)	जकात	
		क)	अनुदान	ड)	मर्यादा	
	ii)	दोन र	देशांमधील व्यापारासः	म्हणता	त.	
		अ)	आंतरराष्ट्रीय व्यापार	ब)	अंतर्गत व्यापार	
		क)	आंतर-प्रादेशिक व्यापार	ਤ)	स्थानिक व्यापार	
	iii)	••••	या अर्थशास्त्रज्ञाचे नाव	ा तुलन	ात्मक लाभ सिद्धातांशी संबंधित आहे.	
		अ)	रिकार्डो	ब)	जे. एम. केन्स	
		क)	ॲडम स्मिथ	ਤ)	माल्थस	
	iv)	निर्या	त म्हणजे			
		अ)	इतर देशांकडून वस्तूंची खरेदी	ब)	इतर देशांना वस्तूंची विक्री	
		क)	देशांतर्गत प्रदेशांतून वस्तूची खरेदी	ਭ)	देशांतर्गत प्रदेशांत वस्तूची विक्री	
	v)	आंत	रराष्ट्रीय व्यापार म्हणजे	• •		
		अ)	प्रदेशांमधील व्यापार	ब)	राज्यांमधील व्यापार	
		क)	देशांमधील व्यापार	ਤ)	खंडामधील व्यापार	
	vi)	••••	हा आंतरराष्ट्रीय अर्थशा	स्त्राचा	अभ्यास विषय नाही.	
		अ)	परकीय थेट गुंतवणूक	ৰ)	व्यवहारातील	
		क)	परकीय विनिमय बाजार	ਵ)	प्रादेशिक विषमता	

7	ब)	खालील जोड्या जुळवा :					
			'अ' गट		'ब' गट		
		i)	तुलनात्मक खर्च लाभ सिद्धांत	अ)	रेमंड वर्नन		
		ii)	संधी खर्च	ब)	डेव्हीड रिकार्डो		
		iii)	संरक्षण धोरण	क)	बी. जी. हर्बरलर		
		iv)	उत्पादन जीवन चक्र सिद्धांत	ਭ)	झिला हॅरिसन		
		v)	नवीन व्यापार सिद्धांत	इ)	जकात आणि कोटा		
प्र. 2) :	आर्थि	क्र विक	जसात आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची भुमिका स्पष्ट	ष्ट करा.		[15]	
प्र. 3) ः	ॲडम '	स्मिथ	याचा निरपेक्ष खर्च लाभ सिद्धांत स्पष्ट करा	ī.		[15]	
प्र. 4) र	कोट्य	ाचे प्रव	ार स्पष्ट करा .			[15]	
प्र. 5) र	संरक्षित	न व्याप	ार धोरणाच्या विरोधातील युक्तीवाद स्पष्ट व	करा.		[15]	
प्र. 6) 1	टिपा ि	लहा. ((कोणत्याही तीन)			[15]	
;	अ)	व्यापा [.]	र शर्तीचे प्रकार				
7	ब) आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्राची व्याप्ती						
7	क)	मुक्त व	त्र्यापार ही संकल्पना				
3	ਭ)	अवपुं	जनाचे तोटे				
3	इ) उत्पन्न व्यापारशर्ती						

Total	l No.	of Questions : 3] SEAT	Г No. :
PA-	182	28	[Total No. of Pages : 3
		[5952]-505	
		T.Y. B.Com.	
		354 : AUDITING & TAXATION - 1	[
		(CBCS) (2019 Pattern) (Semester -	
Time	$2:2^{1/2}$	(2 Hours]	[Max. Marks: 50
		ons to the candidates:	•
	1) 2)	All questions are compulsory. Figures to the right indicate full marks.	
<i>Q1</i>)	Ans	swers the following questions in 20 words: (Any 5)	[10]
	a)	State the objectives of Audit.	
	b)	What is verification?	
	c)	What is an Audit certificate?	
	d)	State Qualification of a Company Auditor.	
	e)	State two elements of Application Control.	
	f)	What is EDP?	
Q 2)	Wri	te a short notes (any 4)	[20]
	a)	Generalized Audit software (GAS).	
	b)	Liability for misfeasance.	
	c)	Types of Audit Report.	
	d)	Forensic Audit.	
	e)	Test checking.	
<i>Q3</i>)	Wri	te the answers to the following questions in details (a:	ny 2) [20]
	۵)	What is an Auditing? Explain the process of Auditin	•

- a) What is an Auditing? Explain the process of Auditing.
- b) Explain the qualifications, disqualifications, appointment, Removal and Resignation of company Auditor?
- c) What is EDP? Explain General & Application control?

[5952]-505 T.Y. B.Com.

354 : AUDITING & TAXATION - I (CBCS) (2019 Pattern) (Semester -V) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास] [एकूण गुण : 50

सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे 20 शब्दात लिहा (कोणतेही 5)

[10]

- अ) अंकेक्षणाची उद्दिष्टे सांगा?
- ब) पडताळणी म्हणजे काय?
- क) अंकेक्षण प्रमाणपत्र म्हणजे काय?
- ड) कंपनी अंकेक्षणाची पात्रता सांगा?
- इ) अनुप्रयोग नियंत्रणाचे दोन घटक सांगा.
- फ) ईडीपी म्हणजे काय.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणतेही 4)

[20]

- अ) समान्यीकृत अंकेक्षण सॉफ्टवेअर (GAS)
- ब) गैरकारभाराची जबाबदारी
- क) अहवालांचे प्रकार
- ड) फॉरेन्सिक अंकेक्षण
- इ) चाचणी तपासणी

P.T.O.

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही 2)

[20]

- अ) अंकेक्षण म्हणजे काय? अंकेक्षणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- ब) कंपनी अंकेक्षकाची पात्रता, अपात्रता, नियुक्ती, काढणे आणि राजीनामा या तरतुदी स्पष्ट करा.
- क) ईडीपी म्हणजे काय? सामान्य आणि अनुप्रयोग नियंत्रण स्पष्ट करा.

CCCC

Total No. of Questions: 4]	SEAT No.:
PA-1829	[Total No. of Pages : 4

[5952]-506 T.Y.B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - II

Human Resource Management & Marketing (2019 Pattern) (CBCS) (355(A)) (Semester - V)

[Max. Marks : 50 *Time* : 2½ *Hours*]

1	Instructions	to	the	can	didata	20.
ı	nsiriiciians	1.()	ine	Can	11/1/11/	, ,

1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks. Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (Any Five)[5] i) Planning includes financial planning, resource planning, production planning & etc. a) Human resource planning b) Marketing planning c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking c) Cooperative d) Industrial	Instructi	ons to	the c	andidates:					
 Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (Any Five)[5] i) Planning includes financial planning, resource planning, production planning & etc. a) Human resource planning b) Marketing planning c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		•						
 i) Planning includes financial planning, resource planning, production planning & etc. a) Human resource planning b) Marketing planning c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking 	2)	Figu	igures to the right indicate full marks.						
planning & etc. a) Human resource planning b) Marketing planning c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking	Q1) A)	Fill	Fill in the blank with the most appropriate alternative (Any Five)[5]						
b) Marketing planning c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking		i)		_		g, resource planning, production			
c) Audit planning d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking			a)	Human resource planning	ng				
d) Financial planning ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking			b)	Marketing planning					
 ii) is the process of searching for the prospective employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking 									
employees & stimulating them to apply for the job. a) Selection b) Recruitment c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking			d)	Financial planning					
c) Placement d) Training iii) Under training the employees are trained in filed. a) Particular b) Banking		ii)							
iii) Under training the employees are trained in filed.a) Particularb) Banking			a)	Selection	b)	Recruitment			
a) Particular b) Banking			c)	Placement	d)	Training			
, , ,		iii)	Under training the employees are trained in filed.						
c) Cooperative d) Industrial			a)	Particular	b)	Banking			
			c)	Cooperative	d)	Industrial			
iv) is the process of managing, training, developing & evaluating employees.		iv)		-	of man	naging, training, developing &			
a) Performance Appraisal b) Motivation			a)	Performance Appraisal	b)	Motivation			
c) Coordination d) Selection			c)	Coordination	d)	Selection			
v) is not an objective of modern performance appraisal		v)		•	ive of	modern performance appraisal			
system. a) Solory increase b) Identifying training needs					b)	Identifying training needs			
a) Salary increaseb) Identifying training needsc) Punishing the employees d) Promotion decision				•		• • •			

		vi)	The	word development is	linked v	vith	
			a)	Managers	b)	Workers	
			c)	Supervisors	d)	All of the above	
	B)	Mat	ch the	e following:			[5]
				Column A		Column B	
		1)	Care	eer planning	a)	External Recruitment source	e
		2)	Perf	formance Appraisal	b)	HRM Function	
		3)	Kaiz	zen 5-S	c)	Japanese Technique	
		4)	Coo	ordination	d)	Graphics Scale Mehod	
		5)	Inte	rview Method	e)	Employee Development	
Q 2)	Wri	te a s	short	notes: (Any two)		[:	10]
	a)	Job	Anal	ysis.			
	b)	Inte	rnal S	Sources of Recruitment	- ••		
	c)	Nee	d of 7	Training.			
	d)	Perf	orma	ance Appraisal.			
Q 3)	a)			uman Resource Manag Management.	ement. E	Explain the importance of Hun	nan [8]
	b)	Brie	fly d	escribe various sources	s of Recr	ruitment.	[7]
Q4)	a)	Defi	ine Tı	raining. Explain differe	nt metho	ods of on the job Training.	[8]
	b)			you mean by Performance Appraisal.	ance Ap	praisal? Describe the process	s of [7]

Total No. of Questions: 4]

PA-1829

[5952]-506 T. Y. B.Com.

BUSINESS ADMINISTRATION - II

Human Resource Management & Marketing (2019 Pattern) (CBCS) (355(A)) (Semester - V) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास] [एकूण गुण : 50

मूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

सूचना :	<i>1</i>)	सर्व	प्रश्न	अनिवार्य आहेत.		
	2)	उजव	गिकडे	दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शव	ातात.	
प्रश्न 1)	अ)	रिका	म्या ज	नागा भरा : (कोणत्याही पाच)	ı	[5]
		i)		जनात आर्थिक नियोजन, संसाध इ. चा समावेश होतो.	नाचे नि	नेयोजन, उत्तापादन नियोजन आणि
			अ)	मानवी संसाधन नियोजन	ब)	विपणन नियोजन
			क)	अंकेक्षण नियोजन	ਫ)	वित्तीय नियोजन
		ii)		ही संभाव्य कर्मचाञ् करण्यासाठी उत्तेजित करण्याची प्रा		ोध घेण्याची आणि त्यांना नोकरीसाठी गहे.
			अ)	निवड	ब)	भरती
			क)	प्लेसमेंट	ड)	प्रशिक्षण
		iii)	प्रशिष्ट	क्षणा अंतर्गत कर्मचाऱ्यांना	• • • • • •	क्षेत्रात प्रशिक्षित केले जाते.
			अ)	विशेष	ब)	बँकिंग
			क)	सहकारी	ड)	औद्योगिक
		iv)		ही कर्मचाऱ्यांचे व्यवस् याची प्रक्रिया आहे.	थापन,	प्रशिक्षण, विकास आणि मूल्यमापन
				कार्यक्षमता मूल्यांकन	ब)	प्रेरणा
			क)	समन्वय	ਤ)	निवड

		V)	ह आधुानक क	ાયક્ષમત	॥ मुल्य	ाकन प्रणालाच उद्दष्ट नाहा.	
		अ)	पगारवाढ		ब)	प्रशिक्षण गरजा ओळखणे	
		क)	कर्मचाऱ्यांना शिक्षा करणे		ਤ)	पदोन्नतीचा निर्णय	
		vi) विक	ास हा शब्द	. शी ज	ोडलेल	ा आहे.	
		अ)	व्यवस्थापक		ब)	कामगार	
		क)	पर्यवेक्षक		ड)	वरीलपैकी सर्व	
ब)	योग्य	[.] जोड्या जुळव	ग :				[5]
		रका	ग अ			रकाना ब	
	1)	कारकीर्द नि	योजन	अ)	बाह्य	भरती स्रोत	
	2)	कार्यमुल्यांव		ब)	मानव	न्नी संसाधन व्यवस्थापन कार्य	
	3)	कायझेन पं	वसूत्री	क)	जपा	नी तंत्र	
	4)	समन्वय		ड)	आले	खमुल्यांकन पद्धत	
	5)	मुलाखत पर	द्धत	इ)	कर्मच	त्रारी विकास	
प्रश्न 2)	थोड	प्र यात टिपा लि	नहा. (कोणत्याही दोन)				[10]
,	अ)	कार्य विश्ले					
	ब)	अंतर्गत भरत	ीचे स्रोत <i>.</i>				
	क)	प्रशिक्षणाची	गरज.				
	ਭ)	कार्यक्षमता	मुल्यांकन.				
प्रश्न 3)	अ)	मानवी संसा	धन व्यवस्थापन व्याख्या द्या	. मानर्व	ो संसा	धन व्यवस्थापनाचे महत्व स्पष्ट	करा.
		•					[8]
	ब)	कर्मचारी भ	रतीचे विविध स्रोत थोडक्यात	ा सांगा.			[7]
प्रश्न 4)	अ)	प्रशिक्षण व्य	ाख्या द्या. कामावर असताना	देल्या ज	नाणाऱ्य	॥ प्रशिक्षणाच्या विविध पद्धती र	प्रविस्तर
		स्पष्ट करा.					[8]
	ब)	कार्यमुल्यांव	त्रन म्हणजे काय? कार्यमु ल्य	ाकन प्र	क्रिया ः	स्पष्ट करा.	[7]
			ate ate	st.	ملأ		

I	
0.:	
V	No. :

[5952]-507

T.Y. B.Com. (Semester - V)

BANKING AND FINANCE (Special Paper - II)

	_	77 11 1			pecial raper 11)
		Fin	ancial Market and Ins	stitut	ions in India - I
			(2019 Pattern) (C	BCS) (355B)
<i>Time</i> : 2 ¹ /	2 Hou	rs]			[Max. Marks : 50
Instructio	ons to	the c	candidates:		
1)	All	quest	ions are compulsory.		
2)		_	to the right side indicate fi	ıll ma	rks.
<i>01</i>) A)	Fill	in the	e blanks (Any Five):		[5]
~ / /	i)		heduled Bank" in India n	neans	
	,	a)	Incorporated under the		
		b)	Authorized to the banki	ng bu	siness
		c)	Governed by the Bankin	ng Re	gulation Act, 1949
		d)	Included in the second	sched	ule to the RBI Act, 1934
	ii)	Wh	ich of the following is r	not a	Regulatory institution in Indian
		Fin	ancial System?		
		a)	RBI	b)	SBI
		c)	SEBI	d)	IRDA
	iii)	The	e Treasury Bill is a	ma	arket instrument.
		a)	Capital Market	b)	Agriculture Market
		c)	Money Market	d)	Foreign Exchange Market
	iv)	Wh	ich of following is a exar	nple o	
		a)	BSE	b)	NSE
		c)	SEBI	d)	SENSEX
	v)	Wh	at is the full form of FEM		
		a)	Foreign Exchange Mana	_	
		b)	Fixed Exchange Manag		
		c)	Floating Exchange Man	_	
		d)	Foreign Earnings Manag	_	
	vi)	The	_		s of another is known as
		a)	Foreign Exchange Rate		Trade Rate
		c)	Interest Rate	d)	Balance of Payment

	B)	Match the following:				[5]
		i)	Financial Market	a)	BSE	
		ii)	Insurance Policies	b)	RBI	
		iii)	Organised Money Market	c)	Capital Market	
		iv)	SENSEX	d)	Secondary Securities	
		v)	Management of FOREX	e)	Commercial Banks	
Q 2)	Writ	e Sho	ort Notes (Any Two):			[10]
	a)	Fina	ncial Instruments			
	b)	Com	mercial Paper			
	c)	Natio	onal Stock Exchange (NSE)			
	d)	Dete	rmination of Exchange Rate			
Q 3)	a)	Expl	ain Indicators of Financial Develo	pmei	nt.	[8]
	b)	Expl	ain the deficiencies of Indian Mor	ney M	larket.	[7]
Q4)	a)	Expl	ain credit Instruments used in Ind	ian C	apital Market.	[8]
	b)	Expl	ain the recent development in For	eign l	Exchange Market.	[7]

[5952]-507

T.Y. B.Com. (Semester - V)

बँकव्यवसाय आणि वित्तपुरवठा (Special Paper - II)

भारतातील वित्तीय बाजार आणि संस्था - I

(2019 Pattern) (CBCS) (355B)

(मराठी रूपांतर) वेळ : $2\frac{1}{2}$ तास] [एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. *सूचना :- 1)* उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात. 2) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी. 3) प्रश्न 1) रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही पाच) [5] अ) भारतात ''अनुसूचित बँका'' म्हणजे अशा बँक i) कंपनी कायदा 1956 अंतर्गत अंतर्भृत बँकिंग व्यवसायासाठी अधिकृत ਕ) बॅंकिंग नियमन कायदा 1949 द्वारे शासित क) आर.बी.आय. कायदा 1934 च्या दुसऱ्या सूचीमध्ये समाविष्ट ड) खालीलपैकी कोणती संस्था भारतीय वित्तीय प्रणालीतील नियामक संस्था नाही? ii) भारतीय स्टेट बँक आर.बी.आय. ਕ) अ) क) सेबी ड) आय.आर.डी.ए. राजकोषिय विपत्रे बाजारातील साधन आहे. iii) भांडवल बाजार शेती बाजार अ) ਕ) ड) परिकय विनिमय बाजार क) नाणेबाजार खालीलपैकी कोणते शेअर बाजार निर्देशांकाचे उदाहरण आहे? iv) बी.एस.ई. एन.एस.ई. अ) ਕ) क) सेबी ड) सेन्सेक्स

		v) FEMA चे पुर्ण रूप काय आहे?	
		अ) फॉरेन एक्सचेंज मॅनेजमेंट ॲक्ट	
		ब) फिक्स् एक्सचेंज मॅनेजमेंट ॲक्ट	
		क) फ्लोटिंग एक्सचेंज मॅनेजमेंट ॲक्ट	
		ड) फॉरेन अर्निंग मॅनेजमेंट ॲक्ट	
		vi) एका चलनाची दुसऱ्या चलनातील किंमत	म्हणून ओळखली जाते.
		अ) परिकय विनिमय दर ब) व्यापार दर	
		क) व्याज दर ड) व्यवहारतोल	
	ब)	जोड्या जुळवा.	[5]
		i) वित्तीय बाजार अ) मुंबई भाग	ाबाजार
		ii) विमा पॉलिसी ब) भारतीय	रिझर्व्ह बँक
		iii) संघटीत नाणेबाजार क) भांडवल	बाजार
		iv) सेन्सेक्स ड) दुय्यम प्रा	तेभूती
		v) परिकय चलनसाठ्याचे व्यवस्थापन इ) व्यापारी	<u> </u>
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा. (कोणतेही दोन)	[10]
	अ)	वित्तीय साधने	
	ब)	व्यापारी पत्रे	
	क)	राष्ट्रीय भागबाजार	
	ड)	विनिमय दर निश्चिती	
- >			
प्रश्न 3)		वित्तीय विकासाचे निर्देशक स्पष्ट करा.	[8]
	ਕ)	भारतीय नाणेबाजारातील उणीवा स्पष्ट करा.	[7]
- 2			
प्रश्न 4)	अ)	भारतीय भांडवल बाजारात वापरली जाणारी पतसाधने स्पष्ट व	[-]
	ब)	परिकय चलन बाजारातील अलीकडील काळातील विकास स	पष्ट करा. [7]

Total No. of Questions : 4]		SEAT No. :
PA-1831		[Total No. of Pages : 4
	[5952]-508	

[5952]-508 T. Y. B.Com.

		T. Y. B.Com.			
355C: BUSINESS LAW & PRACTICE - II					
		(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS)			
Time: 21/	2 Hou	ers] [Max. Marks : 50			
Instruction	ons to	the candidates:			
1)		questions are compulsory.			
2)	Figi	ures to the right indicate full marks.			
Q1) A)	Fill in the blank with the most appropriate alternative (any Five) [5]				
	i)	address the relationship between and among "Employers, Employees and Labour Organizations."			
		(Labour Laws, Indian Constitution, Labour empowerment)			
	ii)	India is a permanent member of International Labour Organization since			
		(1921, 1922, 1925)			
	iii)	The Factories Act, 1948 came into force on(1st March 1949, 1st April 1949, 1st May 1949)			
	iv)	In order to qualify for sickness benefit, the insured worker is required to contribute for days in a contribution period of 6 months. (90 Days, 81 Days, 78 Days)			
	v)	Contribution of Provident Fund paid by the employer and employees is (8%, 10%, 12%)			

		vi)	UAN stands for			
			(Universal Account Number, Universal Account Number, Universal Average Number)	rsity 1	Account Number, Universal	
	B)	Mate	ch the following:		[5]	
	D)	17141	Column A		Column B	
		1)	The Industrial Disputes Act	a)	Section 18 (The Factories Act, 1948)	
		2)	The Child Labour Act	b)	Medical Benefit Council	
		3)	Arrangements for Drinking Water	c)	1947	
		4)	Employees State Insurance Act	d)	Government Provident Fund	
		5)	Statutory Provident Fund	e)	1986	
Q2)	Writ	e a sh	nort notes : (any two)		[10]	
	a)	Labo	our court			
	b)	Prov	ovisions of Safety of Worker's (The Factories Act, 1948)			
	c)	Emp	loyee's State Insurance Fund.			
	d)	Emp	loyees Provident Fund Scheme.			
Q3)	a)	Expl	lain the history and evolution of Lab	our I	Laws in India. [8]	
	b)		lain the provisions regarding World 1948.	rker'	s Health as per Factories [7]	
Q4)	a) b)	State	lain the benefits of the Employees See the Objectives of Employees Provision Act, 1952.			

[5952]-508

T.Y.B.Com.

355C: BUSINESS LAW & PRACTICE - II

(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ सूचना :	1)	[एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.
प्रश्न 1)	अ)	रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5] i) मालक, कर्मचारी आणि कामगार संघटना यांच्यातील संबंधाना संबोधित करतात. (कामगार कायदे, भारतीय संविधान, कामगार सक्षमीकरण)
		ii)पासून भारत आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचा स्थायी सदस्य आहे. (1921, 1922, 1925)
		iii) कारखाना कायदा, 1948 रोजी अंमलात आला. (1 मार्च 1949, 1 एप्रिल 1949, 1 मे 1949)
		iv) आजारपणाच्या लाभास पात्र होण्यासाठी, विमाधारक कामगाराने 6 महिन्यांच्या योगदान कालावधीत दिवसांचे योगदान देणे आवश्यक आहे. (90 दिवस, 81 दिवस, 78 दिवस)
		v) मालक आणि कर्मचारी यांच्याकडून दिले जाणारे भविष्यनिर्वाह निधीचे योगदान
		vi) युएएन म्हणजे (युनिव्हर्सल अकाऊंट नंबर, युनिव्हर्सिटी अकाऊंट नंबर, युनिव्हर्सल ऍव्हरेज नंबर)

P.T.O.

ब) योग्य जोड्या जुळवा :

[5]

रकाना अ

रकाना ब

- 1) कामगार कलह कायदा
- अ) कलम 18 (कारखाना कायदा, 1948)
- 2) बाल कामगार कायदा
- ब) वैद्यकीय लाभ परिषद
- 3) पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था
- **क**) 1947
- 4) कर्मचारी राज्य विमा कायदा
- ड) सरकारी भविष्यनिर्वाह निधी
- 5) नियामक भविष्यनिर्वाह निधी
- **3)** 1986

प्रश्न 2) थोडक्यात टिपा लिहा : (कोणत्याही 2)

[10]

- अ) कामगार न्यायालय
- ब) कामगारांच्या सुरक्षेबाबतच्या तरतुदी (कारखाना कायदा, 1948)
- क) कर्मचारी राज्य विमा निधी
- ड) कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी योजना.
- प्रश्न 3) आ भारतातील कामगार कायद्यांचा इतिहास आणि उत्क्रांती स्पष्ट करा.

[8]

- ब) कारखाना कायदा, 1948 नुसार कारखान्यातील कामगारांच्या आरोग्याबाबतच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [7]
- प्रश्न 4) अ) कर्मचारी राज्य विमा कायदा, 1948 चे फायदे स्पष्ट करा.

[8]

ब) कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी आणि विविध तरतुदी अधिनियम 1952 ची उद्दिष्ट्येस्पष्ट करा.

[7]

Total No. of Questions: 4]	SEAT No.:	
PA-1832	[Total	No. of Pages :

[5952]-509

T.Y. B.Com.

			ATION AND RURAL DEVELOPMENT (Semester - V) (CBCS) (Special Paper - II) (3	
<i>Time</i> : 2 ¹ /	⁄2 Hou	rs]	[Max. M	arks : 50
Instructi	ons to	the c	candidates:	
1)	All	quest	tions are compulsory.	
2)	Figi	ures t	to the right indicate full marks.	
Q1) a)	Fill	in th	ne blanks (Any five):	[5]
	i)	The	e word marketing is derived from Latin word	•
		a)	Marketing	
		b)	Marcatus	
		c)	Mark	
	ii)	Pri	mary societies are formed at level.	
		a)	District	
		b)	State	
		c)	Village	
	iii)	Cot	tton co-operative societies are society.	
		a)	Agro based	
		b)	Key	
		c)	Urban	
	iv)	Exp	port marketing is for exporting goods to	
		a)	Same country	
		b)	Other country	
		c)	Other state	
	v)	Sat	isfaction of customers is the key object of	_•
		a)	Management	
		b)	Marketing	
		c)	Producing	

		vi)	Con	sumer co-operative soc	cieties	are working for its	_•				
			a)	Peoples							
			b)	b) Government							
			c)	Consumers							
	b)	Mat	ch th	e following:			[5]				
			'A	'A' 'B'							
		i)	Co-	operative marketing	a)	Multinational society					
		ii)	Glo	bal society	b)	Consumer satisfaction					
		iii)	Dire	ect marketing	c)	Economic growth					
		iv)	Fish	nery societies	d)	Face to face marketing					
		v)	Agr	iculture Export	e)	Increase fishery production	on				
Q 2)	Writ	e sho	ort no	otes (Any two):			[10]				
	a)	Imp	ortan	ce of marketing							
	b)	Prog	gress	of primary co-operativ	es						
	c)	Prob	olems	s of consumer societies							
	d)	Obj	ective	es of co-operative feder	ration						
<i>Q3</i>)	a)	Def	ine m	narketing state the elem	ents of	marketing.	[8]				
	b)	Stat	e the	functions of District co	o-opera	tives.	[7]				
Q4)	a)	Stat	e the	need of consumer co-c	perativ	ve society.	[8]				
	b)	Stat	e the	problems of cotton pro	ocessin	g societies.	[7]				

[5952]-509

T.Y. B.Com.

CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - II (सहकार आणि ग्रामिण विकास)

(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS) (Special Paper - II) (355(d)) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास]

[एकूण गुण : 50

[5]

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) : i) विपणन या शब्दाची उत्पत्ती या लॅटीन शब्दापासून झाली.

- अ) मार्केटींग
- ब) मार्केटस
- क) मार्क
- ii) प्राथमिक सोसायट्या या स्तरावर स्थापन होतात.
 - अ) जिल्हा
 - ब) राज्य
 - क) गाव
- iii) सूत सहकारी सोसायट्या या आधारीत असतात.
 - अ) कृषीउद्योग
 - ब) मूख्य
 - क) शहरी
- iv) निर्यात विपणन हे प्रामूख्याने मालाची निर्यात होते.
 - अ) त्याच देशात
 - ब) दसऱ्या देशात
 - क) इतर राज्यात

		v)	ग्राहव	तांचे समाधान हे	चे मु	ख्य उद्दीष्ट आहे.	
			अ)	व्यवस्थापन			
			ৰ)	विपणन			
			क)	उत्पादीत			
		vi)	ग्राहव	फ सहकारी संस्था प्रामू ख्य	ाने	साठी कार्य करतात.	
			अ)	लोक			
			ब)	सरकार			
			क)	ग्राहक			
	ब)	खार्ल	ोल जो	ड्या जूळवा :			[5]
			6	अ'		'ब'	
		i)	सहक	जरी विपणन	अ)	बहूराष्ट्रीय सोसायटी	
		ii)	जागत	नीक सोसायटी	ब)	ग्राहकांचे समाधान	
		iii)	प्रत्य	क्ष विपणन	क)	आर्थिक वृद्धी	
		iv)	मत्स्य	। सोसायटी	ਭ)	समोरासमोर विपणन	
		v)	कृषी	निर्यात	ई)	मत्स्य उत्पादनात वाढ	
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा ((कोणत	याही दोन) :			[10]
	अ)	विपण	गनाचे म	न हत्त्व			
	ৰ)	प्रार्था	मेक स	हकारी संस्थांची प्रगती			
	क)	ग्राहव	त सहक	जरी संस्थाच्या समस्या			
	ਭ)	सहक	गरी संघ	गांची उद्दीष्ट्ये			
प्रश्न 3)	अ)	विपण	गनाची	व्याख्या द्या. विपणनाचे र	घटक सांग	τ.	[8]
	ৰ)	जिल्ह	हा सहव	जरी संस्थांची कार्ये सांगा	•		[7]
प्रश्न 4)	अ)	-	-	तरी संस्थांची गरज स्पष्ट			[8]
	ब)	सूत प्र	प्रक्रिया	सहकारी संस्थांच्या समस्	या सांगा.		[7]

Total No. of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-1833	[Total No. of Pages : 4

[5952]-510 T.Y. B.Com.

355 - e: COSTAND WORKS ACCOUNTING - II

(2019 Pattern) (Semester - V)

Time:	2½ H	ours]	[Max. M	larks : 50						
Instruct	ions to	the c	candidates :							
1)	All	All questions are compulsory.								
2)	_		to the right indicate full marks.							
3)	Use	e of st	tatistical tables & calculator is allowed.							
Q1) a)	Fill	l in th	e blanks (Any 5 out of 6):	[5]						
	i)	Nor	rmal Bad debts is an example of overhead	ads.						
		a)	purchase							
		b)	selling							
		c)	prime							
		d)	income							
	ii)	The	e Cost Accounting Standards Board develops	•						
		a)	Cost accounting standards							
		b)	Financial accounting standards							
		c)	Reporting standards							
		d)	Recording standards							
	iii)	Ove	erheads are absorbed on the basis of absorption	•						
		a)	rules							
		b)	policy							
		c)	rates							
		d)	procedure							

		iv)	In a cent	ctivity based costin	g system	1,	cost	is like a co	st
			a)	unit					
			b)	centre					
			c)	pool					
			d)	driver					
		v)		per CAS-15 heads and distributi				orises sellin	ıg
			a)	purchase					
			b)	production					
			c)	banking					
			d)	marketing					
		vi)		overheads v	ary with	tl	he volume of outp	out.	
			a)	Variable					
			b)	Fixed					
			c)	Rigid					
			d)	Flexible					
	b)	Mate	ch the	e following:				[5	5]
		i)	CAS	S - 11	-		Improved produ	ects	
		ii)	CAS	S - 3	-		Providing a servi	ice	
		iii)	Serv	vice Cost	-		Production and overheads	d Operation	18
		iv)	Rese	earch costs	-		Unaffected by va	ariations	
		v)	Fixe	ed overheads	-		Administrative o	verheads	
<i>Q2</i>)	Shor	t No	tes (A	Any Two out of Fou	r):			[10	0]
	a)	Cost	Acc	counting Standards					
	b)	Acti	vity l	Based Costing					
	c)	Ove	rheac	ls and Types					
	d)	Abso	orptio	on of overheads					
[595	[2]-5	10			2				

Q3) In H Ltd there are three Production Departments viz A, B and C and one Service Departments D. The other details as regards to the expenses and other charges for the period ended 31st March 2021 are as follows: [15]

Particulars	Amt
Indirect Materials	
Production Department	
A	295
В	535
С	365
Service Department	
D	405
Rent	2000
Repairs and Maintenance	1200
Electric Lighting	200
Depreciation	900
Supervisiors Salary	3000
Employers Liability for Employees Insurance	300
Power	1800
Insurance on Stock	1000

The following additional data is also made available in respect of the four departments.

Additional Information

Particulars		Produc	tion depar	Service departments	
		"A"	"B"	"C"	"D"
Area	sq.ft.	150	110	90	50
Value of Stock	Rs.	15000	9000	6000	_
Number of Employees	Number	24	16	12	8
Value of Plant	Rs.	24000	18000	12000	6000
Total Wages	Rs.	8000	6000	4000	2000

You required to apportion the costs to various departments on most equitable basis. Re-apportion the overheads costs of Department D to the Production Departments A, B and C in the ratio of 40%: 40%: 20% respectively.

Q4) Cisco Ltd has installed a Historical Costing System and follows the practise to absorb overheads on the basis of pre-determined rate. The following particulars are made available relating to the financial year ended on 31st March 2021.

Particulars	Rs.
Stock of Work-In-Progress	40000
Factory overheads absorbed	84740
Stock of Finished Goods	120000
Actual Factory Overheads	109740
Cost of Goods Sold	240000

Determine unabsorbed overheads and indicate clearly the profit implications of different methods of disposal of underabsorbed overheads.

m			47				
Total No.	of Qu	estions	: 4]			SEAT No.:	
PA-183	4					[Total	No. of Pages: 4
			[59	952]-511			
			T.Y. B.Cor	n. (Seme	este	er - V)	
			STA	ATISTIC	S		
			355 (F): Bus	siness Sta	atis	stics - II	
			(2019 Pa	ttern) (СВ	CS)	
Time: 2	½ H o	ours]				[Ma.	x. <i>Marks</i> : 50
Instructio	ons to	the ca	ndidates :				
1)	All q	questio	ns are compulsory	y .			
2)	O		the right indicate				
3)	Use	of stat	tistical tables & co	alculator is	s al	lowed.	
<i>Q1</i>) Atte	empt t	the fol	lowing:				
A)	Cho	ose th	e correct alternat	ive of the	foll	owing (any five)	$: [5 \times 1 = 5]$
	i) The number of ways in which 5 women & 3 men are to be seated a a round table so that no two men are to sit together is:						
		a)	1460 ways	b)	1440 ways	
		c)	1420 ways	d	l)	1410 ways	
	ii)	Let Y	K∼ Binomial (n, p) then me	an c	of X is	

b)

d)

Economic Order Quantity is the tool for controlling _____

b)

d)

b)

d)

In how many ways 2 students can be chosen from the class of 20

np

pq

Labor

None

180

390

P.T.O.

a)

c)

a)

c)

a)

c)

students?

190

240

iii)

n

npq

Inventory

Expenses

		v)	If m	is the mean	of poisson o	listrib	oution then variance is given by
			a)	· m²		b)	m
			c)	m/2		d)	$m^{1/2}$
		vi)	How	w many outcom	mes can a B	ernou	lli trials have?
			a)	3		b)	2
			c)	5		d)	2^{n}
		vii)	An e	event in the pr	robability th	at wil	l never be happen is called as
			a)	Unsure even	nt	b)	Sure event
			c)	Possible eve	ent	d)	Impossible event
	B)	State	e whe	ether the follo	wing statem	ents a	are TRUE or FALSE : $[5 \times 1 = 5]$
		i)	Prob	pability is alw	ays lies betw	ween	0 & 1.
		ii)	Pois	son variable l	has countabl	y infi	nite values.
		iii)	p(\phi)	= 0			
		iv)	Mar	ginal probabi	lity of x is a	univa	riate probability distribution.
		v)		er certain situ ooisson distrib		mial c	distribution can be approximated
Q2)	Writ	e sho	ort no	te (any two):			$[2\times5=10]$
	A)	Univ	variat	e probability	distribution		
	B)	Inve	entory	control			
	C)	Pois	son c	listribution			
	D)	Ran	dom	variable			
Q 3)	A)	a)	A di	screte random	variable x ha	as the	following probability distribution [4]
			х	0	1 2		4
		p(X) Find	$\frac{X = x}{1}$	4/10	k 2/10	2	/10
		i)	k				
		ii)		ance (x)			

[5952]-511

- b) The probability of defective bolt is 0.1 let x denotes the number of detective bolts in a box of 20 bolts. Find the probability that the defective bolts will be [4]
 - i) at least two
 - ii) at most three

B) a) Explain:

[4]

- i) Event
- ii) Complementary Event
- iii) Independence of two descrete random variables
- iv) Conditional probability of event A for given event B.
- b) If A & B are any two events with P(A/B) = 0.8 & P(B) = 0.5. Find $P(A \cap B)$. [3]

Q4) A) a) A dealer supplies the following information with respect to a product. [4]

Annual Demand - 1000

Ordering Cost - 10 Rs. per order

Price per unit - 20 Rs.

Inventory carrying cost - 20%

Back-order cost - 25%

Determine:

- i) EOQ
- ii) Optimal number of orders
- b) For the following bivariate probability distribution of X & Y: [4]

XY	1	2	3	4	5	6
0	0	0	1/32	2/32	2/32	3/32
1	1/16	1/16	1/8	1/8	1/8	1/8
2	1/32	1/32	1/64	1/64	0	2/64

Find:

- i) $P(X \le 1, Y = 2)$
- ii) $P(X \le 1)$
- iii) P(Y = 3)
- iv) $P(Y \le 3)$
- B) a) A bag contain 10 balls, two of which are red, three blue & five black, three balls are drawn at random from the bag. What is the probability that:
 - i) The three balls are different colours.
 - ii) Exactly two balls of the same colours.
 - b) If poisson distribution probabilities are p(x = 1) = 2 p(x = 2). Find mean & variance. [3]

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:	
PA-1835	[Total No. of I	ages : 4
	[5952]-512	

			T. Y. B.Com. (Semester - V)			
		B	USINESS ENTREPRENEURSHIP - II			
			(2019 Pattern) (355(G))			
<i>Time</i> : 2 ¹ /	2 Hou	irs]	[Max. Marks:	50		
Instruction	ons to	the c	candidates:			
1)	All	questions are compulsory.				
2)	Figi	ures t	to the right indicate full marks.			
Q1) A)	Fill	in th	ne blanks : (Attempt any 5 out of 6)	[5]		
	i)	MS	ME Act came into existence in the year			
		a)	2002			
		b)	2004			
		c)	2006			
	ii)	The	e first pillor of Atma Nirbhar Bharat Abhiyan is			
		a)	Infrastructure facilities			
		b)	Economy			
		c)	Technology			
	iii)		e MSME Ministry has developed portal for MSN gistration.	ИE		
		a)	Udyam			
		b)	Udaan			
		c)	Satyam			
	iv)	Bus	siness planning also known as			
		a)	Organisation			
		b)	Project report			
		c)	Management			
	v)	Dis	trict Industrial centre was established in the year			
		a)	1980			
		b)	1978			
		c)	1970			

		vi)			-	provider technical consulmenced in the	_
	B)	Mat	ch th	e following:			[5]
		1)	Micı	ro production area	a)	Incubation centre	
		2)	ASP	PIRE	b)	No profit No loss	
		3)	QMS	S	c)	1962	
		4)	Brea	ık Even Point	d)	Quality Management Stan	dards
		5)	MID	OC	e)	Investment in machinery than of equal to 25 lakhs.	
<i>Q</i> 2)	Wri	te sh	ort n	otes : (Any two ou	ıt of four)		[10]
	a)	Impa	act of	covid-19 on MSM	IE.		
	b)	Busi	ness	opportunity.			
	c)	Obje	ective	es of business plan.			
	d)	Tax	conc	essions.			
Q3)	a)	Expl	ain th	ne Government sch	emes for M	ISME.	[8]
	b)	Expl	ain th	ne challenges facing	MSME in	India.	[7]
Q4)	a)	Defi	ne pro	oject. Explain the cl	lassificatio	n of project.	[8]
	b)	Expl	ain th	ne objectives and fu	nctions of	District industries centre.	[7]

Total No. of Questions: 4]

PA-1835

[5952]-512

T. Y. B.Com. (Semester - V)

BUSINESS ENTREPRENEURSHIP - II

(2019 Pattern) (355(G))

(मराठी रूपांतर)

वेळ : $2\frac{1}{2}$ तास] [एकूण गुण : 50 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत. सूचना : उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवतात. *2*) अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) प्रश्न 1) [5] एमएसएमई कायदा वर्षी अस्तित्वात आला. i) अ) 2002 2004 ਕ) क) 2006 आत्मनिर्भर भारताचा पहिला आधारस्तंभ आहे. ii) पायाभूत सुविधा अ) अर्थव्यवस्था ਕ) क) तंत्रज्ञान एमएसएमई उदयोग मंत्रालयाने एमएसएमई नोंदणीसाठी पोर्टल विकसीत iii) केले आहे. अ) उदयम ब) उडाण क) सत्यम iv) व्यवसाय योजनेलाच असेही म्हणतात. अ) संघटन ਕ) प्रकल्प अहवाल क) व्यवस्थापन

P.T.O.

		v) जिल्हा उदयाग कद्राचा स्थापन	τ	या वषा करण्यात आला.
		अ) 1980		
		ब) 1978		
		क) 1970		
		$\mathrm{vi})$ भारतातील पहिली सल्ला सेवा देप	गारी तांत्रि	क सल्लागार संस्था 1972 साली
		या राज्यात सुरू झाली.		
		अ) केरळ		
		ब) गुजरात		
		क) कर्नाटक		
ब)	जोड्य	्या लावा.		[5]
•	1)	सुक्ष्म उत्पादन क्षेत्र	अ)	
	2)	ॲसपायर	ब)	ना नफा ना तोटा
	3)	क्यू. एम. एस.	क)	1962
	4)	समछेद बिंदू	ਫ)	गुणवत्ता व्यवस्थापन मानके
	5)	एम.आय.डी.सी.	इ)	यंत्रसामग्री गुंतवणूक 25 लाख किंवा
				त्यापेक्षा कमी.
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा. (कोणतेही दोन)		[10]
~(· -)	अ)	एमएसएमई वर कोविड-19 चा प्रभाव	a.	[20]
	ਕ)	व्यवसायाच्या संधी.		
	•	व्यवसाय योजनेची उद्धिष्टे.		
	ਭ)	कर सवलती.		
प्रश्न 3)	अ)	एमएसएमई साठी शासकीय योजना स्प	क्या	[8]
24.10)	ਰ) ਕ)	भारतातील एमएसएमई समोरील आव्ह		
प्रश्न 4)	अ)	प्रकल्पाची व्याख्या लिहा. प्रकल्पाचे	वर्गीकरा	ग स्पष्ट करा. [8]
	ब)	जिल्हा उदयोग केंद्राची उद्धिष्टे आणी	कार्ये स्पष्ट	ष्ट करा. [7]
			_	

al No. of Questions : 5] SEAT No. :	
-1836 [Total No.	of Pages : 4
[5952]-513	
T.Y. B.Com. (Semester - V)	
355H : MARKETING MANAGEMET - II	
(2019 Pattern) (CBCS)	
	Marks : 50
ructions to the candidates:	17101105 . 00
1) All questions are compulsory.	
2) Figures to the right indicate full marks.	
a) Fill in the blanks with most appropriate word in the bracket (Atter	mpt any 5) : [5]
i) Marketing creates	
(Demand, Sales, Both, None)	
ii) Non Profit Organization includes	
ii) Non-Profit Organization includes (Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the	ne above)
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of th	· ·
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of th iii) Marketing Organizations help in promoting new	· ·
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of th iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None)	· ·
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called	
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called (Brand architecture, Branding rate, Brand earning)	
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called	gs, Brand
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called (Brand architecture, Branding rate, Brand earning responsiveness)	gs, Brand
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called (Brand architecture, Branding rate, Brand earning responsiveness) v) The demand for the product mostly determined by the	gs, Brand
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called (Brand architecture, Branding rate, Brand earning responsiveness) v) The demand for the product mostly determined by the of the product.	gs, Brand
(Religious Organizations, Trade Unions, Clubs, All of the iii) Marketing Organizations help in promoting new (Company, Ideas, Employee, None) iv) The branding strategy is also called (Brand architecture, Branding rate, Brand earnin responsiveness) v) The demand for the product mostly determined by the of the product. (Culture, Habit, Price, Income)	gs, Brand

Q2) Match the following:

Group A Group B Estimation of Sales Revenue & Overheads Sales Forecasting i) Non-Profit Organization **Product Organization** ii) Marketing Organization Product appearance iii) Service Motive iv) **Brand Positioning** Sales Budget Estimation of Future Sales v)

Q 3)	Write	e a Short Note on (Any two)	[10]
	a)	Sales Budget	
	b)	Importance of Non-Profit Organization	
	c)	Essentials of Marketing Organizations	
	d)	Components of Brand Strategy	
Q 4)	a)	What is Demand? What are the determinants of Demand?	[8]
	b)	Explain the different types of Non-Profit Organizations in India.	[7]
Q 5)	a)	What is Marketing Organization? Explain the Principles of Mark	eting
		Organizations.	[8]
	b)	Explain various types of Brand Building Strategies.	[7]

[5952]-513 T.Y.B.Com. (Semester - V) 355H : विपणन व्यवस्थापन - II (2019 Pattern) (CBCS) (मराठी रूपांतर)

वेळ .	: 2½	तास]		[एकूण गुण : 50
<i>मूचना</i>	T:	1)	सर्व प्रश्न आवश्यक.	
		2)	उजव्या बाजूकडील अंक गुण दर्शवतात.	
प्रश्न	1)	कंसार्त	ील योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)	[5]
		i)	विपणनची निर्मिती करते.	
			(मागणी, विक्री, दोन्ही, यापैकी नाही)	
		ii)	विना नफा संस्थांमध्येचा समावेश होतो.	
			(धार्मिक संस्था, कामगार संघटना, क्लब, वरीलपैकी सर्व)	
		iii)	विपणन संस्था नवीन ना चालना देण्यासाठी मदत करतात.	
			(कंपनी, कल्पना, कामगार, यापैकी नाही)	
		iv)	चिन्हाकण व्यूहरचनेला असेही म्हणतात.	
			(ब्रँड निर्मिती, ब्रँडिंग दर, ब्रँड कमाई, ब्रँड प्रतिसाद)	
		v)	वस्तूच्या मागणीचे निर्धारण प्रामुख्याने घटक करतो.	
			(संस्कृती, सवय, किंमत, उत्पन्न)	
		vi)	ना नफा व्यापारी संस्थांना कर भरण्यापासून कडून सूट मि	ाळते.
			(सरकार, मालक, ग्राहक, यापैकी नाही)	

प्रश्न	2)	योग्य	जोड्या लावा.		[5]
			गट अ	गट ब	
		i)	विक्री अनुमान	विक्री महसुल व खर्चाचा अंदाज	
		ii)	विना नफा संस्था	वस्तू संस्था	
		iii)	विपणन संस्था	वस्तूचे स्वरूप	
		iv)	ब्रँड स्थिती	सेवा हेतू	
		v)	विक्री अंदाजपत्रक	भविष्यकालीन विक्रीचा अंदाज	
प्रश्न	3)	टिपा	लिहा. (कोणत्याही दोन)		[10]
		अ)	विक्री अंदाजपत्रक		
		ब)	विना नफा संस्थेचे महत्व		
		क)	विपणन संस्थांची आवश्कता		
		ਭ)	चिन्हांकन व्युहरचनेचे घटक		
प्रश्न	<i>4</i>)	अ)	मागणी म्हणजे काय? मागणीचे निर्धारक घटक	कोणते?	[8]
		ब)	विना नफा संस्थांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.		[7]
प्रश्न	<i>5)</i>	अ)	विपणन संस्था म्हणजे काय? विपणन संस्थांची	तत्वे सांगा.	[8]
		ब)	चिन्हांकन व्युहरचना निर्मितीचे विविध प्रकार स्प	ष्ट करा.	[7]

SEAT No.	:	

[Total No. of Pages: 4

[5952]-514 T.Y. B.Com.

AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - II (2019 Pattern) (Semester-V) (CBCS) (355(i))

Time: 2 ² Instructi 1) 2)	[Max. Marks : 50] the candidates: questions are compulsory. ures to the right indicate full marks.	
<i>Q1</i>) A)	Fill	in the blanks (Attempt any 5 out of 6) [5]
	i)	E/NAM is mainly important for
		(Farmers, Merchants, Investers, Bankers)
	ii)	The model APLM act was passed in
		(2014, 2017, 2011, 2018)
	iii)	is not a function of agricultural marketing.
		(Storage, Transportation, Grading, Production)
	iv)	The major problem of agricultural marketing in India is
		(Low agricultural productivity, uncertainty in moonson, price fluctuations, Non availability of seeds)
	v)	The recommends minimum support prices for agricultural produce.
		(NABARD, Ministry of agriculture, NITI Ayog, Commission for Agricultural Cost & Prices)
	vi)	The present status of food retail marketing showstrends in india.
		(Increasing, Decresing, Constant, various)

	B) Match the following: [5]								
		i) Agmark a) Publi		Public enterprises					
		ii)	National agricultural marketing	b)	Problem of agricultural marketing				
		iii)	Government owned industry	c)	Lack of raw material				
		iv)	Lack of storage facility	d)	e - NAM				
		v)	Problems of agro processing	e)	Agricultural marketing				
			industry		certification				
Q 2)	2) Write a short note (Any 2 out of 4): [10								
	a)	Deregulation of public sector enterprises.							
	b)	•	ortance of agro processing industrial	1168.					
	c)	•	cultural marketing in India.						
	d)	Food retail marketing system in India.							
Q 3)	a)	Expl	lain the functions of agricultural ma	arketii	ng. [8]				
b) Describe the role of public section in economic development in									
Q4)	a)	Expl	lain the importance and problem of	of suga	ar industry. [8]				
	b)	Expl	lain the problems of agricultural m	arketii	ng. [7]				

[5952]-514 T.Y. B.Com.

AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - II (2019 Pattern) (Semester-V) (CBCS) (355(i)) (मराठी रूपांतर)

वेळ : $2^{1}/_{2}$ तास] [एकूण गुण : 50 सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

yश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भारा.

[5]

- i) e-NAM प्रामुख्याने साठी महत्वाचे आहे.(शेतकरी, व्यापारी, गुंतवणूकदार, बँकर)
- ii) मॉडेल APLM कायदा या वर्षी संमत करण्यात आला. (2014, 2017, 2011, 2018)
- iii) हे कृषी विपणनाचे कार्य नाही. (साठवणूक, वाहतूक, श्रेणीकरण, उत्पादन)
- iv) भारतातील कृषी विपणनाची प्रमुख समस्या आहे.
 (निम्न कृषी उत्पादकता, वातावरणातील अनिश्चितता, किमत चढ उतार, बियाण्यांचा अभाव)
- v) कृषी उत्पादनांसाठी किमान आधारभूत किंमतीची शिफारस करते.(नाबार्ड, केंद्रिय कृषी मंत्रालय, निती आयोग, कृषी खर्च व किंमत आयोग)
- vi) भारतामध्ये किरकोळ अन्न विपणनाची प्रवृत्ती आहे. (वाढती, घटती, स्थिर, विविध)

P.T.O.

	ब)	योग्य जोड्या लावा.			[5]	
		i) ॲगमार्क	अ)	सार्वजनिक उपक्रम		
		ii) राष्ट्रीय कृषी विपणन	ब)	कृषी विपणनाच्या समस्या		
		iii) शासकीय मालकीचे उदयोग	क)	कच्चा मालाचा अभाव		
		iv) साठवणूक सुविधेचा अभाव	ਫ)	e-NAM		
		v) कृषीमाल प्रक्रिया उदयोगांच्या	इ)	कृषी विपणन प्रमाणीकरण		
		समस्या				
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा. (कोणत्याही 2)			[10]	
	अ)	सार्वजनिक उपक्रमांचे विनियंत्रण				
	ब)	कृषी प्रक्रिया उदयोगांचे महत्व				
	क)	भारतातील कृषी विपणन	गरतातील कृषी विपणन			
	ड)	भारतातील किरकोळ अन्न विपणन व्यव	स्था			
- \						
प्रश्न 3)	अ)	कृषी विपणनाची कार्ये स्पष्ट करा.			[8]	
	ब)	भारताच्या आर्थिक विकासातील सार्वज	ानिक उ	पक्रमांची भूमिका विशद करा.	[7]	
प्रश्न 4)	अ)	साखर उदयोगांचे महत्व व समस्या स्पष्ट	करा.		[8]	
· -/	ŕ	कृषी विपणनाच्या समस्या स्पष्ट करा.	•••		[7]	
	\mathbf{q}_{j}	त्रुमा जिन्नणवाच्या समस्या स्पष्ट पारा.			[,]	

Total No	of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-18	38	[Total No. of Pages : 4
	[5952]-515	
	T.Y. B.Com. (Semester - V	V)
355 (J)	: DEFENCE BUDGETING, FINANCE &	& MANAGEMENT - II
	(2019 Pattern)	
	/2 Hours] fons to the candidates:	[Max. Marks: 70
1nstructi 1)	All questions are compulsory.	
2)	Figures to the right indicate full marks.	
<i>Q1</i>) Att	tempt any five of the following:	$[5 \times 2 = 10]$
a)	Define defence production.	
b)	Define defence.	
c)	Define security.	
d)	Define finance.	
e)	State the meaning of development.	
f)	Define budget.	
Q2) Att	tempt any four of the following:	$[4\times5=20]$
a)	DRDO	
b)	DPSU'S	

Ministry of defense

e) Weapons

c)

Q3) Attempt any four of the following:

 $[4 \times 5 = 20]$

- a) Explain the economical aspects of defence production.
- b) Explain the political aspects of defence production.
- c) State the future prospects of the defence debate.
- d) State the role of the public sector undertaking in defense.
- e) Explain weapons procurement policy in India since 1947.

Q4) Attempt any two of the following:

 $[2 \times 10 = 20]$

- a) Explain in detail weapons procurement policies in India since 1991.
- b) Explain in detail basic aims and objectives of Defence public sector undertaking.
- c) Explain in detail industrial policy resolution 1947.

Total No. of Questions: 4]

PA-1838

[5952]-515

T.Y. B.Com. (Semester - V)

355 (J): DEFENCE BUDGETING, FINANCE & MANAGEMENT - II (2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास] [एकूण गुण : 70

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

 $[5 \times 2 = 10]$

- अ) संरक्षण उत्पादनची व्याख्या द्या.
- ब) संरक्षणाची व्याख्या द्या.
- क) सुरक्षेची व्याख्या द्या.
- ड) फायनान्सची व्याख्या द्या.
- इ) विकास म्हणजे काय ते सांगा.
- फ) संरक्षण अर्थसंकल्पाची व्याख्या द्या.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

 $[4 \times 5 = 20]$

- अ) डी आर डी ओ
- ब) डी पी एस यु
- क) संरक्षण मंत्रालय
- ड) संरक्षण उत्पादन विभाग
- इ) शस्त्रास्त्रे

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

 $[4 \times 5 = 20]$

- अ) संरक्षण उत्पादनाचे आर्थिक पैलू स्पष्ट करा.
- ब) संरक्षण उत्पादनाच्या राजकीय पद्धती स्पष्ट करा.
- क) संरक्षणवादाच्या भविष्यातील शक्यता सांगा.
- ड) सार्वजनिक उद्योगाची संरक्षणातील भूमिका सांगा.
- इ) 1947 नंतरचे संरक्षण शस्त्रास्त्रे खरेदी धोरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

 $[2 \times 10 = 20]$

- अ) 1991 नंतरच्या संरक्षण शस्त्रास्त्रे खरेदीचे धोरण सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) संरक्षण सार्वजनिक उद्योगाची ध्येय आणि उद्दिष्टे सविस्तर स्पष्ट करा.
- क) 1947 चे औद्योगिक धोरण सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No.	of Qu	iestioi	s: 4] SEAT No. :				
PA-183	39		[Tota	ol No. of Pages : 4			
			[5952]-516				
			T. Y. B.Com. (Semester - V)				
INSUR	ANO	CE.T	TRANSPORT AND TOURISM - II (Spec	ial Paper - II)			
,,,,	,	,-	(2019 Pattern) (Regular) (355(K))	-ss ss - s,			
<i>Time</i> : 2½	2 Hoi	ırs 1		Max. Marks : 50			
		_	randidates:				
1)	All	quest	ions are compulsory.				
2)	Fig	ures t	o the right indicate full marks.				
Q1) A)	Fill	in th	ne blanks : (any 5)	[5]			
	i)	A n	A nomination can be made only in favour of				
		a)	Parents				
		b)	Spouse				
		c)	Any Individual				
	ii)	Wh pol	at is the standard length of a grace period under icy.	a life Insurance			
		a)	One month not less than 31 days				
		b)	One month not more than 31 days				
		c)	One month not less than 30 days				
	iii)	Ris	k-retention means				
		a)	Saving money to pay for the losses				
		b)	Accepting and agreeing to finance the loss one	eself			
		c)	Not taking up any activity which is risky				
	iv)	Wh	ich type of insurance usually requires higher pre	mium?			
		a)	Board Form Insurance				
		b)	Health Insurance				
		c)	Term Insurance				

Under the Motor Vehicle Act, the victims of fatal injuries are paid

compensation on the basis of _____.

Income and size of family

Age and gender Age and income

v)

a)b)

c)

P.T.O.

		vi)	Consumer Protection Act in come into force from						
			a)	1986					
			b)	1991					
			c)	1985					
	B)	Mat	ch th	e following :		[5]			
			Gro	oup 'A'		Group 'B'			
		1)	Day	vs of Grace	a)	Premium received along with the Proposal Form			
		2)	Firs	t Premium	b)	Reliant on the appraisers writing skills			
		3)	Ris	k transfer	c)	Counting of days			
		4)	Tim	ne value of money	d)	Basic financial concept			
		5)	Ess	ay method	e)	A period of time beyond a due date			
					f)	Basic modern concept			
					g)	Applicable only to threats			
Q 2)	Sho	rt no	tes :	(Any two)		[10]			
	a)	Risk	R Prev	vention.					
	b)	Flex	ible-	Premium Plan.					
	c)	Ass	ignm	ent of Policy.					
	d)	Feat	tures	of Motor Vehicles Ac	t 1988.				
Q 3)	a)	Exp	lain t	he non-participating s	urrender v	value of Insurance policy. [8]			
~ '	b)	_		he Insurance and Risk					
Q4)	a)	Stat	e the	objectives of pricing.		[8]			
	b)	Giv	e the	objectives of Marine	Insurance	Act. 1963 [7]			

Total No. of Questions: 4]

PA-1839

[5952]-516

T. Y. B.Com. (Semester - V)

INSURANCE, TRANSPORT AND TOURISM - II (Special Paper - II) (2019 Pattern) (Regular) (355(K))

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास] [एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. सूचना : *1*) उजव्या बाजूचे अंक पूर्ण गुण दर्शवतात. 2) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी. 3) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) प्रश्न 1) अ) [5] नामनिर्देशन फक्त च्या नावे केले जाऊ शकते. अ) पाकल जोडीदार ਕ) क) कोणतीही व्यक्ती जीवन विमा पॉलिसी अंतर्गत वाढीव दिवसांचा आदर्श कालावधी किती आहे? ii) अ) एक महिना 31 दिवसांपेक्षा कमी नाही एक महिना 31 दिवसांपेक्षा जास्त नाही क) एक महिना 30 दिवसांपेक्षा कमी नाही जोखीम –धारणा म्हणजे iii) नुकसान भरून काढण्यासाठी पैसे वाचवणे स्विकारणे आणि स्वतःचे नुकसान भरून काढण्यास सहमती देणे ਕ) जोखमीचा कोणताही उपक्रम न घेणे कोणत्या प्रकारच्या विम्यासाठी सहसा जास्त प्रीमियम आवश्यक असतो? बोर्ड फॉर्म विमा अ) आरोग्य विमा ਕ) क) मुदत विमा मोटार वाहन कायद्यांतर्गत, प्राणघातक दुखापतींना बळी पडलेल्यांना V) आधारावर भरपाई दिली जाते. कुटुंबाचे उत्पन्न आणि आकार वय आणि लिंग ਕ) क) वय आणि उत्पन्न

P.T.O.

	,		*				[·]
-11	ਰ) ਕ)		कायदा 1963 ⁻	ची उहिष्टे सां	गा		[7]
प्रश्न 4)	अ)	किंमतीची उ	हिष्टे सांगा.				[8]
	ब)	विमा आणि	जोखीम व्यवस्थ	गपन तंत्र स्प	ष्ट करा.	•	[7]
प्रश्न 3)	अ)	विमा पॉलिस	गीचे गैर–सह भा ग	ी समर्पण मृ	ल्य स्प	ाष्ट करा.	[8]
	ਭ)	मोटार वाहन	कायदा 1988	ची वैशिष्टये			
	क)	विमापत्राचे	अभिहस्ताकंन				
	ब)	लवचिक-ह	प्ता योजना				
	अ)	जोखीम प्रति					
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा. (कोण	तेही दोन)				[10]
					ग)	फक्त धमक्यांना लागू	
					फ)	मूलभूत आधुनिक संकल्पना	
						कालावधी	
	5)	निबंध पद्धत			इ)	देय तारखेच्या पलीकडे असलेला	
	4)	वेळेचे मूल्य			ਵ)	मूलभूत आर्थिक संकल्पना	
	3)	जोखीम हस्त	गंतरण		क)	दिवसांची मोजणी	
	,	•			ŕ	अवलंबून	•
	2)	प्रथम हप्ता			ਭ)	मूल्यांकनकर्त्यांच्या लेखन कौशल्	यांवर
	1)	कृपेचे दिवस			अ)	प्रस्ताव अर्जासह हप्ता प्राप्त झाला	
	-110	गट '	अ '			गट 'अ'	[o]
ন্ত্ৰ)	जोड	या जुळवा.					[5]
		क)	1985				
		ब)	1991				
		अ)	1986				
		>	1006				

vi) पासून ग्राहक संरक्षण कायदा लागू झाला

Total No. of Questions: 4]	

SEAT No.:		
[Total	No. of Pages :	3

[5952]-517

			T.Y. B.Co		ID ADDITION
COMI					ND APPLICATION - II
(0040		_	uter Networking an		
(2019	Pat	tern	i) (Semester - V) (S	pec	ial Paper - II) (355(L))
Time : 2½	Hou	rs]			[Max. Marks: 50
Instructio	ns to	the c	andidates:		
1)		•	ons are compulsory.		
2)	Figi	ires to	o the right indicate full ma	rks.	
Q1) a)	Fill	in th	e blanks (Attempt any 5	out c	of 6): [5]
	i)	The length of an IP address if IPV4 is			V4 is
		a)	46	b)	32
		c)	16	d)	64
	ii)	The	OSI model has	_ lay	ers.
		a)	4	b)	5
		c)	6	d)	7
	iii)		is not unguided me	edia.	
		a)	Microwaves	b)	Radio waves
		c)	Infrared	d)	Fiber optic
	iv)	FTF	stands for		
		a)	Fine Transfer Protocol	b)	File Transfer Protocol
		c)	First Transfer Protocol	d)	Fast Transfer Protocol
	v)	Blu	etooth is the Wireless tee	chno	logy for
		a)	Local Area Network		
		b)	Personal Area Network		
		c)	Metropolitan Area Netv	vork	
		d)	Wide Area Network.		

		vi)	topology is required a multipoint connection.								
			a)	Mesh	b)	Sta	r				
			c)	Ring	d)	Bu	S				
	b)	Mat	ch tł	ne following:				[5]			
			I	List I		I	List II				
		i)	Me	sh	a)	Mu	altipoint connectio	n			
		ii)	Sta	r	b)	Bul	lk wiring				
		iii)	Hu	b	c)	Hu	b				
		iv)	Tra	nsport layer	d)	Co	nnection control				
Q2)	Shor	rt not	es (A	Any 2 out of 4):				[10]			
	a)	Blue	e too	oth							
	b)	Peer	-to-j	peer lans							
	c)	Mic	crowave Transmission								
	d)	Para	arallel communication								
Q3)	a)	Exp	lain	Guided media (w	vired) with it	's typ	es in detail.	[8]			
	b)	Exp	lain	computer Netwo	rk concept v	vith n	nodes of communi	ication. [7]			
Q4)	a)	Exp	lain	Addressing with	physical add	dressi	ng in detail.	[8]			
	b)	Ama	azon	case study. Tear	ing down th	e who	ole business.	[7]			
	Amazon runs a plat form business model as a core model with several business units within some units like prime and the advertising business are highly tied to the e-commerce platform for instance prime help Amazon reward repeat customer thus enhansing it's platform business. Other units like AWS helped improved Amazon tech infrastructure. Today Amazon is tech gaint who dominated the e-commerce business by offering a wide dominated the ecommerce business by offering a wide variety of product at low cost and with a delivery service proplled by it's inventory management infrastructures built over the years.						lvertising ace prime platform zon tech ed the e- ommerce and with a				

But if Amazon is an extremely complex company which cant be easily labled how can we called it's business model?

Amazon mission statement is to serve Consumers through online physical stores and focus on selection. Price and convenience. Amazon vision statement is to be Earth's most customer centric company.

Where customers can find and discover anything they might want to buy online and endeavors to offer it's customer the lowest possible prices.

- i) What is the main idea of case?
- ii) What is the problem that you can identify?
- iii) What are the possible solutions that you can give?

Total No. of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-1841	[Total No. of Pages : 4

[5952]-518

T.Y. B.Com. (Semester - V)

			1.1. D.Com. ()	Scinest	C1 - V)			
		356	A: BUSINESS AD	MINIS'	TRATION - III			
			Finance (Spec	ial Pap	er-III)			
			(2019 P	_				
Time . 21	/ Hou	. wa 7	(201) 1	acci ii)				
Time : 2½ Instructi		_	candidates:		[Max. Marks: 50			
insiracii 1)			ions are compulsory.					
2)		_	to the right indicate full	marks				
-/	- %			110011051				
Q1) A)	Mul	ltiple	choice questions (any	5):	[5]			
~ / /	i)				s that are rised directly from			
	,			1	Ž			
		a)	The public					
		b)	The Auditor					
		c)	The owner					
	ii)	Fur	Funds required for purchasing current assets is an example of					
		a)	Fixed capital	b)	Working capital			
		c)	Lease financing					
	iii)	Cos	st of capital is a	cor	ncept in financial management.			
		a)	Duel	b)	Central			
		c)	Departmental					
	iv)		refers to make-u	p of a fir	rms capitalization.			
		a)	Capital structure	b)	Capital budgeting			
		c)	Equity shares					
	v)	Stra	ategic plans are					
		a)	Forecast	b)	Budget			
		c)	Long-term plan					
	vi)	Bu	dget is not					
		a)	1					
		b)		c manag	ement process			
		c)	A forecast					
	vii)			l as a que	een of Indian Financial system.			
		a)						
		b)	Finance Ministry					
		c)	RBI					

of Finance ing the financial
ing the financial
ncy
hange
erm funds
long term funds npany
e Board of India
[10]
te Finance. [8]
n. [7]
[8]
capitalization.[7]

[5952]-518

T.Y. B.Com. (Semester - V)

356 A: BUSINESS ADMINISTRATION - III

Finance (Special Paper-III) (2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

					(11101 (11111)	,	
वेळ	: 2½	तास]					[एकूण गुण : 50
सूचन	<i>T:</i> -	<i>1</i>)	सर्व प्र	प्रश्न र	पोडविणे अनिवार्य आहे.		
		<i>2</i>)	उजर्वा	ोकडी	न अंक प्रश्नाचे गुण दर्शविताल	₹.	
		3)	संदभ	रिसाठी	मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाव	ग्री.	
प्रश्न	1)	अ)	बहुपय	र्गियी प्र	रन सोडवा. (कोणतेही 5)		[5]
			i)	सार्वज	ानिक ठेवी म्हणजे नी	जमा वे	hलेल्या ठेवी.
				अ)	लोकां	ब)	अंकेक्षक
				क)	मालक		
			ii)	चालु	मालमत्ता खरेदी करण्यासाठी निधीं	ची आ	वश्यकता असते याचे हे
				उदाहर	ण आहे.		
				अ)	निश्चित भांडवल	ब)	खेळते भांडवल
				क)	भाडे वित्त पुरवठा		
			iii)	भांडव	लाची किंमत हि आर्थिक व्यवस्थाप	गनाती ल	ा संकल्पना आहे.
				अ)	दुहेरी	ब)	मध्यवर्ती
				क)	विभागीय		
			iv)	•••••	कंपनीच्या भांडवलीकरणाचा	। संदर्भ	देते.
				अ)	भांडवल रचना	ब)	भांडवलीय अंदाज पत्रक
				क)	समभाग		
			v)	धोरण	ात्मक योजना म्हणजे		
				अ)	एक अंदाज	ब)	अंदाज पत्रक
				क)	दिर्घकालीन नियोजन		
			vi)	अंदाज	ा पत्रक नाही.		
				अ)	योजना		
				ब)	धोरणात्मक व्यवस्थापन प्रक्रियेचा	एक १	ग ग
				क)	एक अंदाज		

		vii)	भारतीय अर्थव्यवस्थेची राणी .	• • • • • • • • • •	हा मानले जाते.
			अ) एस. बी. आय.		
			ब) वित्त मंत्रालय		
			क) आर. बी. आय.		
	ब)	जोङ	ग्रा जुळवा. (कोणत्याही <u>5</u>)		[5]
			गट अ		गट ब
		i)	सेबी	अ)	दिर्घकालीन वित्त पुरवठ्याचा मार्ग/स्त्रोत
		ii)	समभाग	ब)	ग्राहकांच्या आर्थिक उद्दीष्टांचे मुल्यांकन करण्याची प्रक्रीया
		iii)	भांडवलीकरण	क)	क्रेडीट रेटींग एजन्सीज
		iv)	आर्थिक नियोजन	ਭ)	राष्ट्रीय शेअर बाजार
		v)	सी आर आय एस आय एल	इ)	माध्यम आणि दिर्घ मुदतीचा निधी
		vi)	भांडवल बाजार	y)	कंपनीकडे उपलब्ध असलेल्या दिर्घ
					मुदतीच्या निधींची एकुण रक्कम
		vii)	एन एस. ई.	फ)	भारतीय प्रतिभुती आणि विनीमय मंडळ
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा.	(कोणत्याही 2)		[10]
	अ)	भारर्त	ोय वित्त बाजार		
	ৰ)	वित्ती	य नियोजनाचे फायदे		
	क)	भाग	भांडवलावर व्यापार/समन्वय व्य	ापार	
	ਭ)	जोखि	व्रम व परतावा संकल्पना		
प्रश्न 3)	अ)		ी वित्त म्हणजे काय? कंपनी वि ^{त्}		
	ब)	आर्थि	र्वक नियोजन तयार करताना प्रभा	व टाकणां	रे घटक स्पष्ट करा? [7]
प्रश्न 4)	अ)	भांडव	वलाचे प्रकार स्पष्ट करा?		[8]
	ब)	आर्ध	- भांडवलीकरण म्हणजे काय	?	[7]
		आर्ध	- भांडवलीकरणाची कारणे सां	गा?	

Total No. of Questions: 4]	SEAT No. :
PA-1842	[Total No. of Pages : 4

[5952]-519

T.Y. B.Com. (Semester - V)

			56 B: BANKING AND FINANCE - Banking Law and Practices in India - (2019 Pattern) (CBCS)	
Time : 21/2	2 Hou	rs]		[Max. Marks: 50
Instructi	ons to	the c	candidates:	
1)		-	ions are compulsory.	
2)	Figu	ires t	to the right side indicate full marks.	
Q1) a)	Fill	in the	e blanks (any 5):	[5]
	i)	The	e Banking Regulation Act, 1949 provides _	·
		a)	A frame work of regulation	
		b)	Supervision at commercial banking activit	ies
		c)	a) & b)	
	ii)		year was the Banking regulation act p	passed.
		a)	1949	
		b)	1959	
		c)	1969	
	iii)		of the following is not the negotiable	instrument.
		a)	Currency Note	
		b)	Promissory Note	
		c)	Cheque	
	iv)	In I	Bill of Exchange there are	
		a)	Two parties	
		b)	Three parties	
		c)	Four parties	
	v)		of the following is not an objective o	f the insolvency and
		Bar	nkruptcy code 2016.	
		a)	Promoting availability of credit	
		b)	Recovery of Loans by Creditors	
		c)	Insolvency resolution of Carporate person	1
	vi)	At 1	present Banking Ombudsman hav	
		a)	10	
		b)	20	
		c)	15	

	B)	Mate	[5]					
		i)	RBI	a)	An agreement reached by the panics either by concilation under the scheme			
		ii)	Negotiable instrument	b)	Central Bank of India			
		iii)	Banking ombudsman	c)	Freely transferable			
		iv)	Settlement	d)	A carporate person who owes a debt to any person			
		v)	Carporate debtor	e)	Any person appointed under clause No.4 of the scheme			
Q 2)	Shor	t No	tes (Any Two):		[10]			
	a)	Pron	Promissory note					
	b)	Obje	Objective of IBC, 2016					
	c)	App	Appointment of Ombudsman					
	d)	Modes of Negotiation						
Q3)	a)	Expl	lain the powers at RBI according to	to Bai	nking regulation Act 1949. [8]			
	b)	Defi	ne cheque. Explain types of cheq	ues.	[7]			
Q4)	a)	Expl	lain Fast Track Corporate insolve	ncy r	resolution process. [8]			
	b)	•	e powers & duties at banking om	•				

 $\nabla\,\nabla\,\nabla\,\nabla$

[5952]-519

T.Y. B.Com. (Semester - V)

356 B : बॅंकिंग ॲण्ड फायनान्स – III

(भारतातील बँकविषयक कायदे आणि कार्यपद्धती - I)

(2019 Pattern) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास] [एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत. सूचना :- 1) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात. 2) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) प्रश्न 1) [5] बॅक व्यवसाय नियामक कायदा, 1949 प्रदान करतो. i) अ) नियमनची एक चौकट व्यावसायिक बँकिंग उपक्रमांचे परीवेक्षण ਕ) क) अ) आणि ब) बँक व्यवसाय नियामक कायदा वर्षी पास झाला. ii) 1949 अ) ਕ) 1959 1969 क) खालीलपैकी कोणते चलन क्षम दस्तऐवज नाही. iii) अ) चलन नोट ਕ) वचनपत्र क) धनादेश विनिमयपत्रात पक्ष असतात. iv) दोन पक्ष अ) ਕ) तीन पक्ष

क)

चार पक्ष

		V)	હ્યાલ	ालपका ह ।दवा	ळिखारा आणि	नादारा साहता 2010 च अद्दष्ट नाहा.
			अ)	क्रेडिच्या उपलब्धते	ला प्रोत्साहन	देणे
			ब)	धनकोने कर्जवसुर्ल	ो करणे.	
			क)	कॉर्पोरेट व्यक्तींचे	दिवाळखोरीचे	निराकरण
		vi)	सध्या	बँकिंग ल	ोकपाल नेमण्य	गत आले आहेत.
			अ)	10		
			ब)	20		
			क)	15		
	ब)	जोङ	ग्रा जुळव	त्रा.		[5]
		i)	आर व	बी आय	अ)	परस्पर सांमजस्थाने किंवा लोकपाल
						कायद्या अंतर्गत होणाऱ्या कारवाईपासून बचावासाठीची योजना
		ii)	चलन	क्षम दस्तऐवज	ब)	भारतीय मध्यवर्ती बँक
		iii)	लॅकि	ग लोकपाल	क)	मुक्त हस्तांतरण
		iv)	तोडग	ī	ਤ)	अशी व्यक्ती जी कोणत्याही व्यक्तीचे कर्ज
						होते
		v)	कॉर्पो	रेट कर्जदार	इ)	कलम क्रमांक 4 अंतर्गत नियुक्त केलेली
						कोणतीही व्यक्ती होय.
प्रश्न 2)	नीपा	िन्ना	(22) 111	त्याही दोन)		[10]
<i>≯₹Ч 2)</i>			-	(લાફા લાન)		[10]
	अ) ब)	वचन		आणि नादारी उद्दिष्ट ((auai ਕੀ ਸੀ (2016)
		_	_		्जाय था सा 🏻	2010)
			पाल नि	ायुक्ता गा पद्धती		
	ਤ)	हस्ता	तरणाञ्च	ग पद्धता		
प्रश्न 3)	अ)	बँक र	व्यवसार	य नियामक कायदा 1	949 नुसार भ	ारतीय रिझर्व्ह बँकेचे अधिकार स्पष्ट करा.[8]
	ब)	धनादे	श व्या	ख्या द्या. धनादेशाचे	विविध प्रकार	स्पष्ट करा. [7]
4)			ڻ خ	~ 77		
प्रश्न 4)			•	कॉर्पोरेट दिवाळखोरी		
	ਕ)	बाक	ग लोक	पालाचे अधिकार व	कतव्ये सागा.	[7]
				$\nabla \nabla$	$7 \nabla \nabla$	

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-1843	[Total No. of Pages : 4
r <i>E</i> (0501 500

		[3932]-320
		T. Y. B.Com.
		356C: BUSINESS LAW & PRACTICE - III
		(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS)
<i>Time</i> : 2 ¹ /	/2 Hou	[Max. Marks: 50
Instructi	ons to	the candidates:
1)	All	questions are compulsory.
2)	Fig	ures to the right indicate full marks.
Q1) A)	Fill	in the blank with the most appropriate alternative (any 5) [5]
	i)	The Custom Act, 1962 came into force on
		(1st March 1962, 1st April 1963, 1st February 1962)
	ii)	The GST Act was passed in the parliament on
		(29th March 2016, 29th March 2017, 29th March 2018)
	iii)	The Goods & Services Tax is an Tax.
		(Direct, Indirect, Income)
	iv)	Quorum of GST Council should be %
		(30%, 75%, 50%)
	v)	Taxes that are levied on any Intra-State purchase are
		(IGST & UTGST, CGST & SGST, CGST & IGST)
	vi)	GST returns are to be filled
		(Manually, Electronically, Both a & b)

	B)	Mate	ch the following:	[5]					
			Column A		Column B				
		i)	Custom Act, 1962	a)	Fruits & Vegetables				
		ii)	Goods & Services Tax Act	b)	Regulation of Imports & Exports				
		iii)	Chairman of GST Council	c)	CA/CMA				
		iv)	Exempted Goods under GST	d)	Finance Minister				
		v)	Special Audit	e)	1st July 2017				
Q2)	Writ	e a sł	nort notes : (any two)		[10]				
	a)	Valuation of Goods for purpose of assessment (Custom Act, 1962)							
	b)	Benefits of GST.							
	c)	Role	e of GST Council.						
	d)	GST	Returns.						
Q 3)	a)	_	lain the provisions related to clears tom Act, 1962.	ance	of imported goods as per [8]				
	b)	Wha	t is Goods & Services Tax? Explain	n the	types of Goods & Service [7]				
Q4)	a)	Expl	ain the registration procedure under	r Goo	ods & Services Tax. [8]				
	b)	Expl	lain the offences and penal provision	ns un	der GST Law. [7]				

Total No. of Questions: 4]

PA-1843

[5952]-520 T. Y. B.Com.

356C: BUSINESS LAW & PRACTICE - III

(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS) (मराठी रूपांतर)

	()	[एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.
प्रश्न 1) з	A)	रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5
		i) सीमा शुल्क कायदा, 1962 रोजी अंमलात आला.(1 मार्च 1962, 1 एप्रिल 1963, 1 फेब्रुवारी 1962,)
		ii) वस्तू व सेवा कर कायदा रोजी संसदेत पास करण्यात आला. (29 मार्च 2016, 29 मार्च 2017, 29 मार्च 2018,)
		iii) वस्तू व सेवा कर हा कर आहे. (प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष, नगरपालिका)
		iv) वस्तू व सेवा कर परिषदेची गणसंख्या % असावी. (30%, 75%, 50%)
		v) कोणत्याही आंतर-राज्य खरेदीवर आकारले जाणारे कर म्हणजे हे आहेत (आयजीएसटी व युटीजीएसटी, सीजीएसटी व एसजीएसटी, सीजीएसटी व आयजीएसटी
		vi) वस्तू व सेवा कर परतावा (रिटर्न) पद्धतीने भरायचे असते.

P.T.O.

(स्वत: किंवा प्रत्यक्ष, इलेक्ट्रोनिकपद्धतीने, अ आणि ब दोन्हीही)

ब)	योग्यः	योग्य जोड्या जुळवा :					
		रकाना अ		रकाना ब			
	i)	सीमा शुल्क कायदा, 1962	अ)	फळे व भाजीपाला			
	ii)	वस्तू व सेवा कर कायदा	ब)	आयात व निर्यातीचे नियमन			
	iii)	जीएसटी परिषदेचे अध्यक्ष	क)	सीए/सी एम ए			
	iv)	जीएसटी अंतर्गत करमुक्त वस्तू	ਤ)	अर्थ मंत्री			
	v)	विशेष अंकेक्षण	इ)	1 जुलै, 2017			
प्रश्न 2)	थोडक	यात टिपा लिहा : (कोणत्याही 2)			[10]		
	अ)	मूल्यमापनाच्या उद्देशाने वस्तूंचे मुल्यांकन	मूल्यमापनाच्या उद्देशाने वस्तूंचे मुल्यांकन (सीमा शुल्क कायदा, 1962).				
	ब)	वस्तू व सेवा कराचे फायदे.					
	क)	वस्तू व सेवा कर परिषदेची भूमिका.					
	ਭ)	वस्तू व सेवा कर परतावा (रिटर्न्स).					
- >							
प्रश्न 3)	अ)	सीमा शुल्क कायदा, 1962 नुसार आया	त माल	ाच्या मंजुरीसंबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.	[8]		
	ब)	वस्तू व सेवा कर म्हणजे काय? वस्तू व	सेवा क	राचे प्रकार स्पष्ट करा.	[7]		
प्रश्न 4)	अ)	वस्तू व सेवा कर अंतर्गत नोंदणी प्रक्रिया	स्पष्ट व	त्स.	[8]		
	ब)	वस्तू व सेवा कर कायद्याअंतर्गत गुन्हे आ	णि दंड	त्मक तरतुदी स्षष्ट करा.	[7]		

Total No.	of Questions	: 4]
-----------	--------------	------

SEAT No.	:	
----------	---	--

[Total No. of Pages: 4

[5952]-521

T.Y. B.Com. (Semester - V)

CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT

		of Elation and Relatible velor with	. \ _				
		(2019 Pattern) (356(d)) (CBCS) (Paper - III)					
<i>Time</i> : 2 ¹	/2 Hou	urs] [Ma	x. Marks : 50				
Instructi	ons to	o the candidates:					
1)	All	questions are compulsory.					
2)	Figures to the right side indicate full marks.						
<i>Q1</i>) A)	Fill	l in the blanks (Any Five):	[5]				
	i)	is the basic function of co-operative manager	nent.				
		a) Planning					
		b) Forecasting					
		c) Production					
	ii)	The structure of co-operative management ty	pe.				
		a) Federal					
		b) Centralised					
		c) Decentralised					
	iii)	Co-operative management increase					
		a) Profit					
		b) Productivity					
		c) Money					
	iv)	Maximum utilisation of resources is the task of	management.				
		a) Human Resource					
		b) Production					
		c) Purchase					
	v)	Training is the function of Management.					
		a) HRM					
		b) Sales					
		c) Stores					
	vi)	H.R.M. is related to Planning.					
		a) Machine					
		b) Manpower					
		c) Market					

	B)	Mato	ch the following:		[5]			
			'A'		'B'				
		i)	Co-operative management	a)	H.R.M. function				
		ii)	Board of Directors	b)	Selection of Alternatives				
		iii)	Human Resource mgt	c)	Management Body				
		iv)	Training & Development	d)	Employee Planning				
		v)	Decision making	e)	Management Principles				
Q 2)	Writ	e Sho	ort Notes (Any Two) :		[1	0]			
	a)	Scope of Co-operative management							
	b)	Levels of management							
	c)	Co-operative philosophy							
	d)	Steps in decision making							
<i>Q3</i>)	a)	State	e the principles of Co-operative m	anage	ement.	81			
~ /	b)	State the role of Co-operative management. [7]							
Q4)	a)	State	e the process of recruitment.		Γ	8]			
۲- /	b)		e the recent trends in Co-operative	e man	_	7]			

 $\nabla\,\nabla\,\nabla\,\nabla$

[5952]-521

T.Y. B.Com. (Semester - V)

सहकार आणि ग्रामीण विकास (Paper - III)

(2019 Pattern) (356(d)) (CBCS)

(मराठी रूपांतर) वेळ : $2\frac{1}{2}$ तास] [एकूण गुण : 50 सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. सूचना :- 1) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात. 2) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) प्रश्न 1) [5] अ) हे सहकारी व्यवस्थापनाचे प्रमुख कार्य आहे. i) नियोजन अ) पुर्वानुमान ਕ) क) उत्पादन ii) सहकारी व्यवस्थापनाची रचना प्रकारची आहे. अ) सांधिक केन्द्रीत ਕ) क) विकेन्द्रीत सहकारी व्यवस्थापन वाढिवते. iii) अ) नफा ਕ) उत्पादकता क) पैसा उपलब्ध साधनांचा पर्याप्त वापर हे चे लक्ष आहे. अ) मानव संसाधन व्यवस्थापन ਕ) उत्पादन व्यवस्थापन

P.T.O.

क) खरेदी व्यवस्थापन

		v)	y) प्रशिक्षण हे व्यवस्थापनाचे कार्य आहे.				
			अ)	मानव संसाधन			
			ब)	विक्री			
			क)	साठवण			
		vi)	मानव	। संसाधन व्यवस्थापन	च्या नियोज	नाशी निगडीत आहे.	
			अ)	यंत्रसामुग्री			
			ब)	कर्मचारी (मनुष्यबळ)			
			क)	विपणन			
	ब)	खार्ल	ील जो	ड्या जुळवा.			[5]
				'अ'		'অ'	
		i)	सहव	जरी व्यवस्थापन	अ)	मानव संसाधन कार्य	
		ii)	संचा	लक मंडळ	ब)	पर्यायांची निवड करणे	
		iii)	मानव	व संसाधन व्यवस्थापन	क)	व्यवस्थापन अधिकार	
		iv)	प्रशिष्ट	क्षण आणि विकास	ਭ)	कर्मचारी नियोजन	
		v)	निर्णर	य प्रक्रिया	इ)	व्यवस्थापन तत्वे	
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा.	(कोण	त्याही दोन)			[10]
	अ)	सहकारी व्यवस्थापनाची व्याप्ती					
	ब)	व्यवस्थापनाचे स्तर					
	क)	सहक	सहकाराचे तत्वज्ञान				
	ड)	निर्णर	य प्रक्रि	येतील पायऱ्या			
•)			•				
प्रश्न 3)	अ)			वस्थापनाची तत्वे सांगा.			[8]
	ब)	सहक	जरी व्य	वस्थापनाची भुमिका सांगा.			[7]
,		•					
प्रश्न 4)	अ)			रतीची प्रक्रिया सांगा.			[8]
	ब)	सहक	जरी व्य	वस्थापनातील अलिकडील प्रव	त्राह सांगा.		[7]

$\nabla\,\nabla\,\nabla\,\nabla$

Total No. of Questions: 4]

SEAT No. :	SEAT No.
------------	----------

[Total No. of Pages: 3

[5952]-522

T.Y. B.Com. (Semester - V)

356 (E): COST & WORKS ACCOUNTING - III

Techniques of Cost Accounting (2010 Pattern) (CRCS)

			(2019 Pattern) (CBCS)					
<i>Time</i> : 2 ¹	⁄2 Hou	rs]	[.	Max. Marks: 50				
Instructi	ons to	the c	candidates:					
1)	All questions are compulsory.							
2)	Figu	ures t	to the right indicate full marks.					
Q1) a)	Fill	in th	he blanks (Attempt any 5 out of 6):	[5]				
	i)	At ?	Break Even Point, total cost is equal to	·				
		a)	Total Variable Cost					
		b)	Total Fixed Cost					
		c)	Total Revenue					
	ii)	A c	eash budget is prepared by manage	r.				
		a)	Finance					
		b)	Production					
		c)	Purchase					
	iii)	The	e system of uniform costing was first introduce	ed in				
		a)	USA					
		b)	India					
		c)	China					
	iv)	Sup	oply chain management takes into consideration e	every facility that				
		has	an impact on					
		a)	cost					
		b)	price					
		c)	expenditure					

		v)	Mutual trust and Co-operation is the basic principle of							
			a) Uniform	m Costing						
			b) Margin	al Costing						
			c) Inter-fi	rm Compariso	n					
		vi)	Under Marg	ginal Costing of	only	form the part of product				
			a) variabl	e cost						
			b) fixed c	ost						
			c) total co							
	B)	Ma	tch the follov			[5]				
	,	i)	S - V =	8	a)	A quantitative statement				
		ii)	Break - ever	chart	b)	Not a distinct method of costing				
		iii)	Budget		c)	F + P				
		iv)		sting	d)	Management Information System				
		v)	MIS		e)	A graphical representation of marginal costing				
Q 2)	Sho	rt No	otes (Attemp	t Any 2):		[10]				
	a)	Feat	tures of Marginal Costing							
	b)	Fixe	ed budget and	Flexible budg	get					
	c)	Uni	form Cost Ma	nual						
	d)	P/V	Ratio							
Q 3)	a)	Baja	aj Ltd Bandra	provides the f	ollowing	g cost data [8]				
			Sales -		1,50,00	0				
			Marginal Co	ost -	1,20,00	0				
			Gross Profit	; -	60,00	0				
			Fixed Overh	neads -	20,00					
			Net Profit -		40,00	0				
		You	are required	to calculate						
		i)	P/V Ratio							
		ii)	B & P (Sale							
		iii)	· ·	afety when sal						
		iv)	r) Net Profit when sales are ₹ 4,00,000/-							
	b)		•	nent Informati nformation Sy	•	em'? State the important Features [7]				

Q4) a) The expenses budgeted for production at 100% capacity of X Ltd are given below [8]

Particulars	At 100 % Capacity
Direct Material	6,00,000
Variable works overhead	2,00,000
Basic wages	2,00,000
Fixed Production Overheads	80,000
Productive Expenses - Marginal	40,000
Administrative Expenses (Rigid)	40,000
Selling Overhead (10% Fixed)	1,20,000
Distribution on cost (80% variable)	60,000

Prepare a flexible Budget for the production at 60% and 80% capacity showing separately

- i) Prime Cost
- ii) Works Cost
- iii) Cost of Production
- iv) Cost of Turnover
- b) Explain the term uniform costing. State the advantages & limitations of Uniform Costing. [7]

Total ?	No.	of	Questions	:	4]
---------	-----	----	-----------	---	----

SEAT No. :	4

[Total No. of Pages: 4

[5952]-523 T.Y. B.Com.

			BUSINESS STATISTICS - III							
			(2019 Pattern) (Semester - V) (356(f))							
Time	: 21/2	Hou	rs] [Max. Marks: 50							
Instri	ıctioi	is to i	the candidates :							
	1)	All questions are compulsory.								
	<i>2</i>)	_	res to the right indicate full marks.							
	3)	Use	of statistical tables and calculator is allowed.							
Q 1)	a)	Fill	in the blanks (any five): [5]							
		i)	C chart is type control chart.							
		ii)	In game theory, if maximin = minimax then there exist point.							
		iii)	We can decide when the car is resale using problem.							
		iv)	We use criteria to average the elements of payoff of corresponding strategy.							
		v)	In variable control charts, first we always draw control chart.							
		vi)	Defective raw material is belonging to causes.							
	b)	Stat	e whether each of the statement given below is true or false: [5]							
		i)	Control charts are only used on quantitative quality characteristic.							
		ii)	Value of game is always positive.							
		iii)	Control charts does not apply on continuous production process.							

- iv) In replacement problem we can use value of money which remains same during the period.
- v) If quantity in hand is less than demand then there exists opportunity loss.

Q2) Attempt any two of the following:

a) Explain the following terms:

- ii) Give any two business situations where game theory can be used.[1]
- iii) Obtain the saddle point for the following game: [2]

Firm Y

$$\operatorname{Firm} X \begin{bmatrix} 18 & -17 \\ 16 & -11 \end{bmatrix}$$

- iv) Give any two business situations where replacement problem can be used. [1]
- c) The number of defects under inspection of pipes are as follows: [5] 2, 0, 1, 1, 0, 1, 3, 1, 2, 0. Construct C-chart.
- d) Solve the following pay off matrix using the principle of dominance. [5] Player B

Q3) a) The maintenance cost and resale value of a machine whose purchase price is 7000 is given below: [8]

Year	Maintenance cost (in Rs.)	Resale value (in Rs.)
1	900	4000
2	1200	2000
3	1600	1200
4	2100	600
5	2800	500
6	3700	400
7	4700	400
8	5900	400

When should the machine be replaced?

b) From the following pay off table (of profit) determine optimal strategy using maximin, maximax, Laplace and Hurwicz criterion (Take c = 0.8) [7]

Demand→	D_1	D_2	D_3	D_4
Stock↓				
S1	17	12	13	8
S2	14	13	11	10
S3	12	13	13	14

Q4) a) A machine is set to deliver packets of given weight. 10 samples of size 5 each were recorded as follows: [8]

Calculate control limits for mean and range. Also comment on whether the process seems to be under control. (n = 5, $A_2 = 0.577$, $D_3 = 0$, $D_4 = 2.115$)

b) The demand for a cake in the bakery may be 30, 40, 50, 60, 70 with probabilities 0.2, 0.2, 0.3, 0.2, 0.1 respectively. Purchasing cost and selling price of cake is Rs. 5 and Rs. 10 respectively. Balance cake is treated as waste. Write the pay off matrix for the given situation. Also prepare opportunity loss table. How many cake should be made using EOL criterion?

Total No. of Questions: 4]	SEAT No.:
PA-1847	[Total No. of Pages : 4

[5952]-524

T.Y. B.Com. (Semester - V) (Special Paper) 356G: BUSINESS ENTREPRENEURSHIP - III (2019 Pattern)

Time: 21		_	candidates:		[Max. Marks: 50			
1) 2)	All	quest	ions are compulsory. to the right indicate full	marks.				
Q1) A)	Fill i)		e blanks (Attempt any f ganization Behaviour is					
		a)	A Science	b)	An Art			
		c)	Science and Art					
	ii)		is the founder	er of Bio	ocon Limited			
		a)	Anand Mahindra	b)	Laxmi Niwas Mittal			
		c)	Kiran Mazumdar Shav	W				
	iii)		is a study of i	ndividua	al behaviour			
		a)	Anthropology	b)	Psychology			
		c)	Sociology					
	iv)		work is about working in a group.					
		a)	Single	b)	Group			
		c)	Reference					
	v)		and Mahindra received the tributions to the busine		Award for his outstanding			
		a)	Padmabhushan	b)	Padmavibhushan			
		c)	Rajiv Gandhi					
	vi)	me	is nothing but mbers.	it is the	attractiveness of a group to its			
		a)	Group	b)	Group cohesion			
		c)	Autocratic					

B)	Mat	[5]			
	i)	Autocratic Model	a)	Bharat Forge	
	ii)	Laxmi Niwas Mittal	b)	Trait	
	iii)	Baba Kalyani	c)	Tea group	
	iv)	Theory of Personality	d)	Padmavibhushan	
	v)	Informal Groups	e)	Power	

Q2)	Writ	e Short Notes (Attempt any two):	[10]						
	a)	Characteristics of organization behaviour in entrepreneurship.							
	b)	b) Difference in individual behaviour and group behavior in entrepreneursl							
	c)	Adar Poonawala							
	d)	Group formation process.							
Q 3)	a)	Explain the models in organizational behavior in entrepreneurship.	[8]						
	b)	Explain the emotional intelligence for entrepreneurship.	[7]						

Explain the types of group dynamics in entrepreneurship.

[8]

[7]

Q4) a) Explain the contribution of Falguni Nayar.

b)

[5952]-524

T.Y. B.Com. (Semester - V) (Special Paper) 356G: BUSINESS ENTREPRENEURSHIP - III

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

					•	
वेळ	: 2½	तास]				[एकूण गुण : 50
सूचन	π :-	<i>1</i>)	सर्व प्रश्ना	ची उत्तरे लिहिणे आवश्यक अ	गहेत.	
		<i>2</i>)	उजवीकर्ड	ोल अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दश	वितात	•
		3)	संदर्भासाट	त्री इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी. -		
प्रश्न	1)	अ)	रिकाम्या ज	ागा भरा. (कोणतेही पाच)		[5]
			i) संघ	टनात्मक वर्तन आहे.		
			अ)	एक विज्ञान	ब)	एक कला
			क)	विज्ञान आणि कला		
			ii)	हे बायोकॉन लिमिटेडचे संस	थापक ३	आहेत.
			अ)	आनंद महिंद्रा	ब)	लक्ष्मी निवास मित्तल
			क)	किरण मुझुमदार – शॉ		
				हा वैयक्तिक वर्तनाचा अभ्य	ास आहे	•
			अ)	मानववंशशास्त्र	ৰ)	मानसशास्त्र
			क)	समाजशास्त्र		
			iv)	काम म्हणजे समूहात काम	करणे.	
			अ)	सिंगल	ब)	गट
			क)	संदर्भ		
			v) आर्न	द महिंद्रा यांना व्यवसाय क्षेत्रातील त	यांच्या उ	उत्कृष्ट योगदानाबद्दल
				कार मिळाला.		· ·
			अ)	पद्मभूषण	ब)	पद्मविभूषण
			क)	राजीव गांधी		,
			•	हे काही नसून ते गटाचे स	दस्यांना	असलेले आकर्षण आहे.
				गट	ब)	गट एकसंध
			क)	निरंकुश		

ब)	जोड	ग्रा जुळवा .	[5]		
	i)	हुकूमशाही मॉडेल	अ)	भारत फोर्ज	
	ii)	लक्ष्मी निवास मित्तल	ৰ)	गुण	
	iii)	बाबा कल्याणी	क)	चहा गट	
	iv)	व्यक्तिमत्त्वाचा सिद्धांत	ਵ)	पद्मविभूषण	
	v)	अनौपचारिक गट	इ)	शक्ती	

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10] उद्योजकतेचे संस्थेच्या वर्तनाची वैशिष्ट्ये. उद्योजकतेतील वैयक्तिक वर्तन आणि समूह वर्तनातील फरक. ब) क) अदार पूनावला गट निर्मिती प्रक्रिया ड) उद्योजकतेतील संस्थात्मक वर्तनातील मॉडेल्स स्पष्ट करा. प्रश्न 3) अ) [8] उद्योजकतेसाठी भावनिक बुद्धिमत्ता स्पष्ट करा. [7] ब) अ) फाल्गुनी नायर यांचे योगदान स्पष्ट करा. [8] प्रश्न 4) उद्योजकतेतील गट गतिशीलतेचे प्रकार स्पष्ट करा. [7]

Total No. of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-1848	[Total No. of Pages : 4

[5952]-525

T.Y. B.Com.

356 (H): MARKETING MANAGEMENT - III (2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V)

Time : 2 ¹ /	⁄2 Hou	rs]			[Max. Marks : 50
Instructi	ons to	the c	candidates:		
1)	All	quest	ions are compulsory.		
2)	Figi	ures t	to the right indicate full marks.		
Q1) a)	Fill	in th	ne blanks (Any 5):		[5]
	i)	E-a	dvertising are for	_ leve	el.
		a)	Local	b)	Regional
		c)	National	d)	Global
	ii)	Bra	and is considered as a symbol	l of	
		a)	Trust	b)	Quality
		c)	Trust & Quality	d)	None of these
	iii)		e tools used to provide completed & services are		ormation to customer about
		a)	Advertising function	b)	Advertising media
		c)	Advertising design	d)	Advertising message
	iv)		nger, thirst, rest, sleep tivation.	are i	ncluded in
		a)	Social	b)	Physics
		c)	Emotional	d)	Primary

		v)	A p	A product is registered under trade & merchantised Act					
			a)	1948		b)	1958		
			c)	1968		d)	1978		
		vi)	— buy	Advertisen	nent which i	s ma	de to motive of	customers to	
			a)	Direct		b)	Indirect		
			c)	Emotional		d)	Written		
	b)	Mat	ch th	e following:				[5]	
			Gro	up - A			Group - B		
		i)	FM	centre		a)	Audio media		
		ii)	Wro	ong time of selection	on	b)	Audio visual	media	
			of A	Advertising					
		iii)	Lov	e security, Greed		c)	Wastage of ti	me	
		iv)	Tele	evision		d)	Positive appeals.	emotional	
		v)	Rad	io		e)	Telecast med	ia	
Q 2)	Wri	Vrite Short Notes (Any two): [10							
	a)	E-co	ommo	erce					
	b)	Brai	nd Id	entity					
	c)	Posi	itive	Emotional Approa	ch				
	d)	Was	ste in	Advertising					
Q3)	a)	Exp	lain 1	the types of Advert	tising Appea	als.		[8]	
	b)	Hov	v to c	create message of a	dvertising. I	Expla	in in detail.	[7]	
Q4)	a)	Exp	lain 1	the Advantage of E	Branding in	detai	1.	[8]	
	b)	-		the types of Unethi				[7]	
		_			-				

[5952]-525

T.Y. B.Com.

356 (H): MARKETING MANAGEMENT - III

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ ——	तास]					[एकूण गुण : 50
सूचना :				डविणे आवश्यक आहेत. । अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.		
प्रश्न 1)	अ)	रिकाम	ऱ्या जा	गा भरा (कोणत्याही पाच) :		[5]
		i)	ई-ज	हिराती यापातळीवर	चालत	ात.
			अ)	स्थानिक	ब)	प्रादेशिक
			क)	राष्ट्रीय	ਭ)	वैश्विक
		ii)	ब्रँड .	याचे प्रतीक मानले ज	ाते.	
			अ)	विश्वासाचे	ब)	गुणवत्तेचे
			क)	विश्वास व गुणवत्तेचे	ड)	यापैकीनाही
		iii)		तंना आपल्या वस्तू व सेवा यांची ो म्हणजेचहोय.	परिपुर्ण	माहिती देण्यासाठी वापरली जाणारी
			अ)	जाहिरात कार्ये	ब)	जाहिरात माध्यमे
			क)	जाहिरात आराखडा	ਭ)	जाहिरात संदेश
		iv)	भूक-	-तहान विश्रांती, झोप यांचा	3	प्रेरणांमध्ये समावेश होतो.
			अ)	सामाजिक	ब)	भौतिक
			क)	भावनिक	ਭ)	प्राथमिक
		v)	उत्पात होते.	इनाचे पंजीकरण ट्रेड आणि मर्कंट	ाईज ॲ	किटया कायद्यानुसार
			अ)	1948	ब)	1958
			क)	1968	ਭ)	1978

		V1)) ग्राहकाना त्वरित वस्तू खरदो करण्यासाठी, प्रीरत करण्यासाठी करण्यात झालेली जाहि म्हणजे जाहिरात होय.			जाहिरात	
			अ) प्रत्यक्ष		ब)	अप्रत्यक्ष	
			क) भावनिक		ਫ)	लिखित	
	ब)	जोङ	ग्रा जूळवा :				[5]
			गट-(अ)			गट–(ਕ)	
		i)	एफ. एम. केंद्र	अ)	श्राव्य	। माध्यम	
		ii)	जाहिरातीसाठी निवडलेली	ब)	दुक-	-श्राव्य माध्यम	
			चुकीची वेळ				
		iii)	प्रेम, संरक्षण, मोहलाभ	क)	वेळेच	ग्रा अपव्यय	
		iv)	दुरदर्शन	ਫ)	सका	रात्मक भावनिक आवाहने	
		v)	आकाशवाणि	ई)	प्रक्षेप	ण माध्यम	
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा ((कोणत्याही दोन) :				[10]
	अ)	ई-क	ॉमर्स				
	ब)	मुद्रा उ	ओळख				
	क)	सका	रात्मक भावनिक दृष्टीकोण				
	ਭ)	जाहि	रातीतील अपव्यय				
प्रश्न 3)	अ)	जाहि	रात आवाहनांचे प्रकार स्पष्ट करा	·			[8]
	ब)	जाहि	रात संदेश कसा तयार करावयाच	ा' याबद्द	ल माहि	हेती लिहा.	[7]
प्रश्न 4)	अ)	मुद्रांव	ज्नाचे फायदे सविस्तर स्पष्ट <mark>क</mark> रा	•			[8]
	ब)	अनैति	नेक जाहिरातीचे प्रकार स्पष्ट करा	ì .			[7]

Total No. of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-1849	[Total No. of Pages : 4

[5952]-526

T.Y. B.Com.

356 (I): AGRICULTURALAND INDUSTRIAL ECONOMICS - III (2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V)

		(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V)				
<i>Time : 2</i> ¹ /	⁄2 Hou	ers] [Max. Marks: 50				
Instructi	ons to	the candidates:				
1)	All	questions are compulsory.				
2)	Figu	gures to the right indicate full marks.				
Q1) a)	Fill	in the blanks (attempt any 5 out of 6): [5]				
	i)	The are the informal source of agricultural credit.				
		(commercial banks, money lenders, foreign banks, private banks)				
	ii)	The industries were reserved only for the public sector before the deregulation of the industrial sector.				
		(11, 20, 17, 23)				
	iii)	Special economic zones are established mainly for				
		(Export promotion, capital founation, Rural development, infrastructure development)				
	iv)	Rural economy is based economy.				
		(Service, agro, industry, foreign capital)				
	v)	The companies working in various countries are called				
		(CNC, MNC, FIC, NIC)				
	vi)	Financial sector reforms was takesplace in in India.				
		(1995, 1974, 1968, 1991)				

	b)	Match the following:			[5]	
		i)	FDI & FII	a)	SEZ	
		ii)	Meeting the need of future	b)	Cooperative institutions	
			generation			
		iii)	Source of agricultural credit	c)	1991	
		iv)	Export promotion	d)	Foreign Investment	
		v)	Removal of MRTP act	e)	Sustainable development	
<i>Q</i> 2)	Writ	te a S	Short Notes (Any 2 out of 4):		[10]	
	a)	Features of rural economy.				
	b)	Problems of special economic zones.				
	c)	Recent trends in rural economy.				
	d)	Cooperative credit & agricultural development.				
<i>Q3</i>)	a)	Explain the interdependence in agricultural development and Industrial development. [8]				
	b)	Desc	cribe the need of sustainable agricu	ltural	development. [7]	
<i>Q4</i>)	a)	Exp	lain role of multinational companie	es in	economic development.	
					[8]	
	b)	Describe the features of Rural economy. [7]				

[5952]-526

T.Y. B.Com.

356 (I) : AGRICULTURALAND INDUSTRIAL ECONOMICS - III (2019 Pattern) (CBCS) (Semester - V) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास] [एकूण गुण : 50 सूचना: सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत. 1) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रीका पहावी. 2) रिकाम्या जागा भरा (कोणतेही 5): प्रश्न 1) [5] अ) i) हा कृषी वित्त पुरवठ्याचा अनैपचारीक स्त्रोत आहे. (व्यापारी बँक, सावकार, विदेशी बँक, खाजगी बँक) औद्योगीक विनियंत्रणापुर्वी उद्योग सार्वजनिक क्षेत्रासाठी राखीव होते. ii) (11, 20, 17, 23)विशेष आर्थिक क्षेत्राची स्थापना प्रामुख्याने साठी झाली. iii) (निर्यात प्रोत्साहन, भांडवल निर्मीती, ग्रामीण विकास, पायाभुत सुविधांचा विकास) ग्रामीण अर्थव्यवस्था वर आधारित अर्थव्यवस्था आहे. iv) (सेवा, शेती, उद्योग, विदेशी भांडवल) विविध देशांमध्ये काम करण्याऱ्या कंपन्यांना म्हणतात. V) (CNC, MNC, FIC, NIC) भारतामध्ये मध्ये वित्तीय क्षेत्रातील सुधारणा घडून आल्या. vi) (1995, 1974, 1968, 1991)

3 *P.T.O.*

	ब)	योग्य जोड्या जुळवा :		
		i) एफ डी आय आणि एफ आय आय अ) सेझ		
		ii) भावी पिढीच्या गरजांची पुर्तता ब) सहकारी संस्था		
		iii) कृषी वित्ताचे स्त्रोत क) 1991		
		iv) निर्यात प्रोत्साहन ड) विदेशी गुंतवणुक		
		v) एम आर टी पी कायद्याचे निर्मूलन ई) शास्वत विकास		
प्रश्न 2)	टिपा	। लिहा (कोणत्याही दोन) :	[10]	
	अ)	ग्रामीण अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये		
	ब)	विशेष आर्थिक क्षेत्रांच्या (सेझ) समस्या		
	क)	ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील अलीकडील बदल		
	ਭ)	सहकारी वित्त आणि कृषी विकास		
प्रश्न 3)	अ)	कृषी विकास आणि औद्योगीक विकास यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.	[8]	
	ब)	शास्वत कृषी विकासाची गरज स्पष्ट करा.	[7]	
प्रश्न 4)	अ)	बहुराष्ट्रीय कंपन्यांची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.	[8]	
	ਕ)	ग्रामीण अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये विशद करा.	[7]	

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-1850	[Total No. of Pages : 4

[5952]-527

T.Y. B.Com.

356 (J): DEFENCE BUDGETING, FINANCE & MANAGEMENT (Special Paper - III)

(2019 Pattern) (Semester - V)

Time: 2½ Hours] [Max. Marks: 70

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- Q1) Attempt any five of the following:

 $[5 \times 2 = 10]$

- a) Define public good.
- b) Define micro economics.
- c) What is a financial advisor?
- d) State the defence budget structure.
- e) Define defence five year plan.
- f) State the role of the Defence account department.
- Q2) Attempt any four of the following:

 $[4\times5=20]$

- a) Union budget
- b) Auditor general
- c) Financial advisor
- d) Defence five year plan
- e) Structure of ministry of finance

Q3) Attempt any four of the following:

 $[4 \times 5 = 20]$

- a) Explain defence and development.
- b) Explain principles of the financial system.
- c) Explain formulation of Defence five year plan.
- d) Explain parliamentary control of the Defence budget.
- e) Explain the concept of public good.

Q4) Attempt any two of the following:

 $[2\times10=20]$

- a) Explain in detail the structure of a five year defence plan.
- b) Explain and detail the role of financial advisor of Defence.
- c) Explain in detail the defence account department.

PA-1850

[5952]-527

T.Y. B.Com.

356 (J): DEFENCE BUDGETING, FINANCE & MANAGEMENT (Special Paper - III)

(2019 Pattern) (Semester - V) (मराठी रूपांतर)

वेळ : 21/2 तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य.
- 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

 $[5 \times 2 = 10]$

- अ) पब्लिक गुड व्याख्या द्या.
- ब) मायक्रो इकॉनोमिक्स व्याख्या द्या.
- क) फायनान्शियल ॲडव्हायझर म्हणजे काय?
- ड) संरक्षण अर्थसंकल्पाचे स्वरूप सांगा.
- इ) संरक्षण पंचवार्षिक योजना व्याख्या द्या.
- फ) संरक्षण अकाउंट डिपार्टमेंटची भूमिका सांगा.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

 $[4 \times 5 = 20]$

- अ) सर्वसाधारण अर्थसंकल्प
- ब) ऑडिटर जनरल
- क) फायनान्शिअल ॲडव्हायझर
- ड) संरक्षण पंचवार्षिक योजना
- इ) अर्थ मंत्रालयाचे स्वरूप

3

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

 $[4 \times 5 = 20]$

- अ) संरक्षण आणि विकास स्पष्ट करा.
- ब) फायनान्शिअल सिस्टीमची तत्वे स्पष्ट करा.
- क) संरक्षण पंचवार्षिक योजनेची निर्मिती स्पष्ट करा.
- ड) संरक्षण अर्थसंकल्पावरील लोकसभेचे नियंत्रण स्पष्ट करा.
- इ) पब्लिक गूडची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

 $[2 \times 10 = 20]$

- अ) संरक्षण पंचवार्षिक योजनेचा आराखडा सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) संरक्षणातील फायनान्शिअल ॲडव्हायझरची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.
- क) डिफेन्स अकाउंट डिपार्टमेंट सविस्तर स्पष्ट करा.

Total No	. of Qu	iestio	ns:4]		SEAT No. :			
PA-18	51			[Total No. of Pages :				
			[5952]-	528				
			T.Y. B.C	com.				
356 (H	():	INS	URANCE, TRANS	PORT A	ND TOURISM - I	II		
			(2019 Pattern) (S	Semester	- V)			
<i>Time</i> : 2 ¹	½ Ho u	ırs]			[Max. Marks:	50		
Instructi	ons to	the	candidates:					
1)		_	tions are compulsory.					
2)	Figi	ures	to the right indicate full m	arks.				
Q1) a)	Fill	in th	ne Blanks (Attempt any 5	out of 6):	[[5]		
	i)	Wł	nich types of insurance us	sually requi	ires lower premium?			
		a)	Group insurance	b)	Whole life insurance			
		c)	Health insurance	d)	Term insurance			
	ii)	Ris	sk management is concer	ned with _				
		a)	Arranging and controll	ing of activ	vities			
		b)	Planning, arranging and	d controllir	ng of activities			
		c)	Managing of funds					
		d)	Controlling					
	iii)	nor	are agents but th	-	policies of several life a	nc		
		a)	Loss assessors	b)	Brokers			
		c)	Insurer	d)	Insured			
	iv)		nich of the following is ginal insurer and another		between two insures i	.e		
		a)	Premium	b)	Cover note			
		c)	Reinsurance	d)	Co-insurance			

		v)		burden of pro	of of the loss w	ithin t	he scope of policy is upon
			a)	Insurer		b)	Insured
			c)	Surveyor		d)	Defence Lawyer
		vi)	Fina	ncial underwi	riting is done to	o eval	uate
			a)	The Possibili	ty of Moral Ha	ızard	
			b)	The probabil	ity of the polic	y lapsi	ng in future
			c)	Both laps and	d Moral Hazaro	d proba	abilities
			d)	None of thes	e		
	b)	Mato	ch th	e following:			[5]
		i)	Risk	Managemen	t	a)	Reducing the level of risky activities
		ii)	Risk	retention		b)	Transferring rights to the assignee
		iii)	Risk	avoidance		c)	Risk Analysis and Control
		iv)	Assi	gnment of lif	e policy	d)	Carry out claim surveys
		v)	Surv	veyors		e)	Accepting and agreeing to finance the loss oneself
Q 2)	Writ	e sho	ort no	otes (Any 2 ou	at of 4):		[10]
	a)	Avo	idanc	e of Risk			
	b)	Und	erwri	ting Process			
	c)	Role	e of N	Medical Exam	iner		
	d)	Priva	atisat	ion of Insurar	nce Sector in In	dia	
Q 3)	a)	Expl	lain c	lifferent mind	sets of insuran	ce cus	tomers. [8]
	b)	Expl	lain t	he objectives	and principles	of und	lerwriting. [7]
Q4)	a)	State	e fun	ctions of IRD	A.		[8]
	b)	State		current Scena	ario of Foreign	Direc	t Investment in Insurance [7]

PA-1851

[5952]-528

T.Y. B.Com.

356 (K): INSURANCE, TRANSPORT AND TOURISM - III

(2019 Pattern) (Semester - V) (मराठी रूपांतर)

					• /	
वेळ : 2½	तास]					[एकूण गुण : 50
सूचना:	1)	गर्न र	क्य मो	डविणे आवश्यक आहे.		
	2)			। अंक हे संपुर्ण गुण दर्शवितात.		
प्रश्न 1)	अ)	रिकाम	ऱ्या जा	गा भरा (6 पैकी कोणतेही 5) :		[5]
		i)	कोण	त्या प्रकारच्या विम्यास सहसा कर्म	ो विमा	हप्ता असतो?
			अ)	समूह विमा	ब)	संपूर्ण जीवन विमा
			क)	आरोग्य विमा	ਭ)	मुदत विमा
		ii)	जोर्ख	ोम व्यवस्थापनार्श	। संबंधित	न आहे.
			अ)	कामकाजाची व्यवस्था आणि नि	यंत्रण	
			ब)	कामकाजाचे नियोजन, व्यवस्था	आणि वि	नेयंत्रण
			क)	निधी व्यवस्थापन		
			ड)	नियंत्रण ठेवणे		
		iii)		हे एजंट आहेत परंतु ते प्रांच्या पॉलिसी विकू शकतात.	ो एकावे	ळी अनेक जीवन आणि जीवन विमा
			अ)	तोटा मूल्यांकनकर्ता	ब)	दलाल
			क)	विमाकर्ता	ड)	विमाधारक
		iv)		ोलपैकी कोणता करार दोन विमाध विमाकर्ता?	ारकांम ध	ये आहे, म्हणजे मूळ विमाकर्ता आणि
			अ)	प्रीमियम	ब)	कव्हर नोट

क) पुनर्विमा

ड) सह-विमा

		v)	पॉलि	सीच्या कार्यक्षेत्रातील नुव	क्रसानाच्या पुरा	व्याच	त्रा भार वर आहे.
			अ)	विमाकर्ता	ब)	विमाधारक
			क)	सर्वेक्षक	ड)	बचाव पक्षाचे वकील
		vi)	••••	चे मूल्यांकन व	करण्यासाठी आ	ार्थिव	n अंडररायटिंग केले जाते.
			अ)	नैतिक धोक्याची शक्य	ाता		
			ब)	भविष्यात पॉलिसी लॅप	स होण्याची शव	क्यत	τ
			क)	दोन्ही लॅप्स आणि नैति	क धोका संभा	व्यत	ī
			ਭ)	यापैकी नाही			
	ब)	योग्य	जोड्य	ा जुळवा :			[5]
		i)	जोर्ख	ोम व्यवस्थापन	अ	1)	धोकादायक क्रियाकलापांची पातळी कमी करणे
		ii)	जोर्ख	ोम राखून ठेवणे	অ)	नियुक्त अधिकाऱ्यांना हस्तांतरित करणे
		iii)	जोर्ख	ोम टाळणे	क	5)	जोखीम विश्लेषण आणि नियंत्रण
		iv)	जीव	न धोरणाची नियुक्ती	ड)	दावा सर्वेक्षण करा
		v)	सर्वेक्ष	ा क	ई))	स्विकारणे आणि स्वतः नुकसान भरपाई देण्यास सहमती देणे
प्रश्न 2)	टिपा	लिहा	(4 पैर्व	जे कोणतेही 2) :			[10]
	अ)	जोर्ख	ोम टाळ	ठणे			
	ब)	अंडर	रायटिंग	। प्रक्रिया			
	क)	वैद्य	कीय प	रिक्षकाची भूमिका			
	ड)	भारत	ातील ी	वेमा क्षेत्राचे खाजगीकरा	Л		
प्रश्न 3)	अ)	विमा	ग्राहक	ांच्या विविध मानसिकते	वे स्पष्टीकरण व	करा.	[8]
	ब)	अंडर	रायटिंग	ची उद्दिष्टे आणि तत्त्वे स्प	ष्ट करा.		[7]
प्रश्न 4)	अ)	IRE)A ची	कार्ये स्पष्ट करा.			[8]
	ब)	विमा	क्षेत्रार्त	ोल थेट परकीय गुंतवगुर्व	तेची सध्याची प	परिरि	स्थती सांगा. [7]
				00			

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-1852	[Total No. of Pages : 2

[5952]-529

T.Y. B.Com. (Semester - V)

COMPUTER PROGRAMMING AND APPLICATION - III

356 (L) : Software Engineering - I (2019 Pattern) (Special Paper - III)

Time : 2	2½ H	ours	1		[Max. Marks: 50					
Instruction	ons to	the c	candidates :							
1)	All	quest	ions are compulsory.							
2)	Figi	ures t	to the right indicate full i	narks.						
<i>Q1</i>) A)	Fill	Fill in the blanks (Attempt any 5 out of 6): [5]								
	i)	i) A system is collection of components that work together to a								
		a)	Speed	b)	Collaboration					
		c)	Common goal	d)	Limit					
	ii)		is not the charac	eteristic	of system.					
		a)	Structure	b)	Central objective					
		c)	Dependence	d)	Interdependence					
	iii)		is not McCalls	softwa	re quality factor.					
		a)	Product Revision	b)	Product Transition					
		c)	Product Operation	d)	Product Generation					
	iv)		is characteristi	cs of s	oftware process.					
		a)	Understanding	b)	Visibility					
		c)	Reliability	d)	All of the above					
	v)	SD	LC stands for	•						
		a)	System Development	life cyc	le					
		b)	System Development	life con	trol					
		c)	Software Developmen	t life cy	vcle					
		d)	System Design Layou	t cycle						

		vi)	The f	irst step in the SDI	LC is	•				
			a)	Analysis						
			b) l	Design						
			c) l	Problem Identificati	on					
			d) l	Development & Do	cumentati	on				
	B)	Mat	ch the	following:			[5]			
			List I			List II				
		a)	Water	fall model	i)	Specification can be devincementally	veloped			
		b)	Evolu	tionary model	ii)	Requirement comprom inevitable	ises are			
		c)	Comp	onent based	iii)	Explicit Recognition of	risk			
			Softw	are Engineering						
		d)	Spiral	development	iv)	Inflexible partitioning project into stages	of the			
Q 2)	Sho	rt No	ote (any	2 out of 4):			[10]			
	a)	Mc	Calls Q	uality factor						
	b)	Fact	t Gathe	ring techniques						
	c)	Spir	al mod	el						
	d)	Syst	tem An	alyst						
Q 3)	a)	Wha	What is system? Explain it's types in detail.							
	b)	Wha	at is fea	sibility study? Exp	lain it's ty	pes in detail.	[7]			
Q4)	a)	Exp	lain ne	eds and characterist	tics of sof	tware engineering.	[8]			
	b)	Exp	olain Wa	aterfall model with	advantage	es and disadvantages.	[7]			
				П	70					

Total No. o	f Questions	: 4]
-------------	-------------	------

SEAT No. :	
------------	--

PA-1853

[Total No. of Pages: 2

[5952]-530 TV B Com

			T 70				IONG I
		355	VO	C(A): COMPUTEI			IONS - I
				(2019 Pattern) (S	eme	ester - V)	
Time	: 21/2	Hou	rs]				[Max. Marks: 50
Instru	uction	ns to i	the ca	ındidates :			
	<i>1</i>)	All q	questi	ons are compulsory.			
	<i>2</i>)	_		o the right indicate full mark			
	<i>3</i>)	Use	of sta	itistical tables and calculator	r is al	lowed.	
Q1)	A)	Fill	in the	e Blanks :			[5]
		a)	Pyt	hon is developed using _		language.	
			i)	PHP	ii)		
			iii)	C++	iv)	Java	
		b)		is not a keyword in p	ython	l .	
			i)	val	ii)	raise	
			iii)	try	iv)	with	
		c)		operator is used to di	splay	power (ab).	
			i)	$a^{\wedge}b$	ii)	a**b	
			iii)	$a^{\wedge} * b$	iv)	a*^b	
		d)		is the built-in function	in p	ython.	
			i)	print()	ii)	<pre>printf()</pre>	
			iii)	val()	iv)	scanf()	
		e)	Wh	ich of the following is tru	ncati	on division o	perator in python.
			i)	\	ii)	\\	
			iii)	/	iv)	//	

	B)	Ma	tch the following:			[5]			
		a)	080	i)	String value				
		b)	0122L	ii)	Complex value				
		c)	-21.9	iii)	Integer value				
		d)	45.2j	iv)	Long Integer				
		e)	"welcome"	v)	Float value				
Q2)	Wı	rite S	hort Notes on (Any 2):			[10]			
	a)	Ope	erators in Python.						
	b)	whi	le loop.						
	c)	App	plications of Python.						
Q3)	An	swer	the following (Any 4):			[20]			
	a)	a) Write a python program to display whether the given number is positive or negative.							
	b)	Explain <i>nested if</i> statement in python with syntax and example.							
	c)	Explain Dictionary data type with syntax and example.							
	d)	Explain for loop in python with syntax and example.							
	e)	Wri	te a python program to displa	ay addi	tion of two numbers.				

Q4) Answer the following (Any 1):

[10]

- a) Explain the features of python in detail.
- b) Explain break and continue statements with syntax and example.

Total No. of	Questions	:	4]
--------------	-----------	---	------------

SEAT No. :

PA-1854

[Total No. of Pages: 2

[5952]-531

T.Y. B.Com.

355B-VOC: ADVERTISING, SALES PROMOTION & SALES MANAGEMENT - I

	Sales Management (2019 Pattern) (Semester - V) (Paper - V) (CBCS)					
Time	: 21/2	Hou	rs]			[Max. Marks : 50
Instru	ıctior	is to i	the ca	ndidates :		
	1) 2)	All questions are compulsory. Figures to the right indicate full marks.				
Q 1)	A)	Fill	in the	e blanks :		[5]
		a)	Sale i) iii)	es management and Product knowledge MBA Degree	ii)	
		b)	Con i) iii)	ntrol on sales force is th CEO Sales Manager	ii)	responsibility of Cost Manager Marketing manager
		c)	Mos i) iii)	Customers	ii)	er advertising to find Traders Sales persons
		d)	i) ii) iii)	Performance appraisal	l	anagement.
		e)	It is i) ii) iii) iv)	basic objectives of sale To assign duties to sale Advertise Co-ordinate Finance		

B)	Mat	ch the pairs:		[5]					
	a)	Process of maintaining sales persons	i)	Source of recruitment					
	b)	Colleges and institutes	ii)	Ensure productivity of sales force					
	c)	Sales Control	iii)	Motivation to sales person					
	d)	Physical test	iv)	Sales management.					
	e)	Recognition	v)	Selection process					
Write short note on (any 2): a) Importance of sales control. b) Internal sources of recruitment. c) Methods of motivation to sales persons. d) Objectives of sales management.									
An	swer	the following (any 4):		[20]					
a)	Met	chods of training of salesman.							
b)	b) Steps in sales control.								

Q4) Answer the following (any 1):

c) Need of sales planning.

f) Role of sales manager.

d) Selection process of sales person.

e) Identification of sales force.

- [10]
- a) State and explain need and importance of sales management in current scenario.
- b) What do you mean by training and motivation to salespersons? Explain in detail methods of motivation to sales person.

*Q*2)

Q3)

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-2703	[Total No. of Pages : 3

[5952]-532 T.Y. B.Com. (Vocational) TAX PROCEDURE & PRACTICES 355 C - VOC : Customs duty

(2019 Pattern) (Semester - V) (Paper - I)					
	ions to	the candidates:	s:50		
1) 2)	-	vetions are compulsory. res to the right indicate full marks.			
Q1) A)	Sta	te whether the following statement is TRUE or FALSE.	[5]		
	i)	The central Government cannot impose safeguard duty to domindustry.	nestic		
	ii)	Baggage includes unaccompanied baggage but does not incompanied ba	clude		
	Customs station means any customs port, customs airport or	land.			
	Coastal goods mean the goods transported in a vessel from port in India to another.	n one			
	v)	Export means bringing into India from a place outside India.			
B)	Cho	oose the correct answer (Any Five)	[5]		
	i)	As per Customs Act, 1962, Conveyance includes			
		a) Vessel			
		b) Aircraft			
		c) Vehicle including railway vehicle			
		d) All of the above			
	ii)	As per section 14(1) of Customs Act, transaction value means _	•		
		a) Price paid to the seller of imported goods			
		b) Price paid by the buyer of export goods			
		c) Both (a) & (b) above			

Price actually paid or payable for goods

d)

		iii)	Cus	stoms duty shall be levied	l on goods	·•			
			a)	Imported into India by a	ny person	other than Government			
			b)	Exported from India by	any persor	n other than Government			
			c)	Imported into or exporte	ed from Inc	dia by Government			
			d)	All of the above					
		iv)	The	basic condition for levy	of Custom	as Duty is			
			a)	There must be import or export of goods					
			b)	There must be import or	export of	services			
			c)	There must be import or export of goods or services or both					
			d)	All of the above					
		v)	In case of imported goods, transaction value also includes						
			a)	Commission and brokerage					
			b)	Cost of transportation at the place of importation					
			c)	Landing charges at the Indian port					
			d)	Only (b) & (c) above					
		vi)		e limit of exclusive econor rest point of the baseline.	nic zone o	f India, is from the			
			a)	200 nautical miles	b)	20 nautical miles			
			c)	100 nautical miles	d)	10 nautical miles			
Q2)	Wri	te Sh	ort N	Totes (Any Two)		[10]			
	a)	Feat	tures	of Custom Duty					
	b)			ed Goods					
	c)			nping Duty					
	d)	Con	Constitutional background of customs law.						

Q3) Attempt the following questions (Any Four)

[20]

- a) What is mean by 'Goods' under Custom law?
- b) What is 'foreign-going vessels or aircraft?
- c) How to determine taxable event for import?
- d) What is mean by 'Indian Customs water'?
- e) What is 'Person-in-charge'?

Q4) Attempt any One of the following questions.

[10]

- a) What is Transaction Value? How is it determined under different circumstances?
- b) What are the different provisions for Classification of Goods under Customs?

GG BOBO

Total No. of Questions : 4]	SEAT No. :
PA-1855	[Total No. of Pages : 2

[5952]-533

T.Y. B.Com. (Semester - V) 356 VOC(A): COMPUTER APPLICATIONS - II (2019 Pattern)

Time : 2 Instructi			l candidates :		[Max. Marks: 50
1) 2)	All	quest	ions are compulsory. so the right indicate full n		
<i>Q1</i>) A)	Fill	in the	e Blanks.		[5]
	i)		b hosting service where ne server is known as _		han one web site is hosted on the
		a)	Windows hosting	b)	Direct hosting
		c)	Shared hosting	d)	Dedicated hosting
	ii)refers to the design of webs				websites that are displayed on
		a)	Web service	b)	Web planning
		c)	Web design	d)	Web making
	iii)	UR	L stands for		
		a)	Unique Resource Loca	ation	
		b)	United Region Locator	r	
		c)	Uniform Resource Loc	cator	
		d)	Uniform Resource Loc	cation	
	iv)	We	bsite development is con	ntinuoı	us and
		a)	Iterative	b)	Dynamic
		c)	Static	d)	Development

		v) Flipkart is an example of type of website.						
			a)	Social media Website	b)	E-Commerce Website		
			c)	Portfolio Website	d)	Financial Website		
	B)	Mat	Match the following.				[5]	
		i)	Alta	nvista	a)	Web browser		
		ii)	Hyp	perlink	b)	Elements of Website desig	n	
		iii)	Lay	out, Colour, Graphics	c)	Phase in planning website		
		iv)	Moz	zilla Firefox	d)	Connecting Web pages		
		v)	Site	map	e)	Search Engine		
<i>Q</i> 2)	Writ	Vrite Short note on (Any TWO): [10]					[10]	
	i)	Wel	Cor	ntent Design				
	ii)	Web	Website Hosting					
	iii)	Web	Veb Site Planning					
<i>Q3</i>)	Ansv	wer the following (Any FOUR): [20]						
	i)	Explain Web pyramid with suitable diagram.						
	ii)	What is Domain Name Systems? Explain.						
	iii)	What is Search Engine? Give any three examples of search engines.						
	iv)	Explain site navigation as an element of website design.						
	v)	What is web application architecture? Explain.						
<i>Q4</i>)	Ansv	wer t	he fo	llowing (Any ONE):			[10]	
	i)	Explain different types of website with example.						
	ii)	Exp	lain i	n detail any four principl	es of g	good website design.		
かかか								

Γotal No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-1856	[Total No. of Pages : 2

[5952]-534

T.Y. B.Com.

ADVERTISING, SALES PROMOTION & SALES MANAGEMENT - II 356B-VOC: Marketing

				(2019 Pattern) (S	eme	ster - V)		
Time	: 21/2	Hou	rs]			[Max. Marks : 50		
Instr	uction	ns to	the ca	indidates :				
	1)	All	questi	ons are compulsory.				
	<i>2</i>)	Figu	ures to	o the right indicate full mar	ks.			
Q 1)	A)	Fill	in the	e Blanks :		[5]		
		a)	It is a systematic study of problems related to marketing of goo and services.					
			i)	Product knowledge	ii)	Sales Management		
			iii)	Marketing Research	iv)	Basic Research		
		b)	Effe	des				
		,	i)	Product Management	ii)	Cost Management		
			iii)	Sales Manager	iv)	Marketing Management		
		c)	For	eign policies in country in	nclude	es in		
			i)	Political environment	ii)	Cultural environment		
			iii)	Competitors	iv)	Sales policy		
		d)		0 1	at are	presumed to be environmentally		
			safe					
			i)	Green Marketing				
			ii)	Niche Marketing				
			iii) iv)	Blue Marketing CPM				
			11)	CI IVI				

		e)	It is	basic advantage of dig	ital mar	keting is		
			i)	To capture market	ii)	Global reach		
			iii)	Local market	iv)	District wholesaler		
	B)	Mat	ch th	ne pairs :		[5]		
		a)	Dig	ital marketing	i)	Development of product		
		b)	Gre	en marketing	ii)	Lower Cost		
		c)	Aff	iliate marketing	iii)	Environment Friendly products		
		d)	Mai	rketing environment	iv)	Establishing connection through blogs		
		e)	Pro	duct Manager	v)	Internal and external factors		
Q2)	Wr	ite sh	ort n	ote on (any 2):		[10]		
	a)	Importance of green marketing.						
	b)	Role	e of r	narketing research anal	yst.			
	c)	Functions of promotional manager.						
	d)	Trei	nds ir	n marketing Environmen	nt.			
Q3)	An	swer	the f	ollowing (any 4):		[20]		
	a)	Obj	ectiv	es of marketing researc	h.			
	b)	Fun	ction	s of marketing manage	r.			
	c)	Role	e of l	Product Manager.				
	d)	Affi	liate	Marketing.				
	e)	Dig	ital M	larketing.				
	f)	Tecl	hniqu	nes of marketing researc	ch.			
<i>Q4</i>)	An	swer	the f	ollowing (any 1):		[10]		
	a)	State and explain meaning, need and importance of marketing environmen						
	b)	Wri	te a d	letail note on social med	lia mark	eting.		
				* *	× **			

Total No. of Questions : 4]	SEAT No.:
PA-2704	[Total No. of Pages : 3

[5952]-535 T.Y. B. Com

TAX PROCEDURE & PRACTICES (Paper - II) Entrepreneurship Development and Project Report (CBCS) (2019 Pattern) (Semester - V) (356C Voc)

Time: 2½ Hours] [Max. Marks: 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right side indicate full marks.

Q1) A) State whether the following statement is TRUE or FALSE: [5]

- i) The entrepreneur always introduces something new or can be an imitator.
- ii) Entrepreneurs of large-scale businesses like Tata, Birla, etc. are Instigated Entrepreneur.
- iii) Financial analysis is primarily concerned with the identification, qualification and evaluation of the project resources.
- iv) Industrial Entrepreneur is a person who demonstrates his innovative skill in organizing a corporate undertaking.
- v) Self-Help Groups are the informal associations of people.

B)	Che	[5]	
	i)	IFCI stands for	

- a) Industrial finance corporation of India
- b) Institutional finance corporation of India
- c) Industrial funding corporation of India
- d) Indian finance corporation and institution

11)		f a modern entrepreneur.						
	a)	Innovation	b)	Invention				
	c)	Skill	d)	Creativity				
iii)		is the hallmark of a	succ	essful entrepreneur.				
	a)	Risk bearing capacity	b)	Persistence				
	c)	Flexibility	d)	Self.confidence				
iv)	Entrepreneurs neither introduce new changes nor new methods innovated by others.							
	a)	Technical	b)	Fabian				
	c)	Induced	d)	Business				
v)		repreneurship Develo p	nt Programs is required to					
	a)	Existing entrepreneurs						
	b)	b) First generation entrepreneurs						
	c) Future generation entrepreneurs							
	d)	None of the above						
vi)	analysis is primarily concerned with the identification, qualification and evaluation of the project resources.							
	a)	Techno-economic	b)	Feasibility				
	c)	Input	d)	Financial				

02	Write	Short	Notes	•	(Anv	Two)
UZ	<i>y</i> vvrite	SHOLL	notes	•		IWU

[10]

- a) Prime Minister Employment Generation Program
- b) National Entrepreneurship Development Board (NEDR)
- c) Mission of MSME
- d) Future of Entrepreneurship in India

Q3) Answer the following questions: (Any Four)

[20]

- a) What are the deferent types of entrepreneurs?
- b) What are the qualities of entrepreneurs?
- c) What are the functions of Pollution Control Board?
- d) Explain the role and importance of entrepreneurship.
- e) What are the criteria for selection of new product or service?
- f) What are the functions of MCED?

Q4) Answer Any One of the following questions:

[10]

- a) Explain the functions of State Industrial Development Bank (SIDBI).
- b) State the role and importance of MSME in entrepreneurship development.

